
ESIINTYMISKENGÄT POP-ARTISTEILLE

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Muotoilun koulutusohjelma

Visamäki, kevät 2015

Sanni Mäkelä

VISAMÄKI

Muotoilun koulutusohjelma

Jalkine

Tekijä

Sanni Mäkelä

Vuosi 2015

Työn nimi

Esiintymiskengät pop-artisteille

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyössä suunniteltiin esiintymiskengät kahdelle suomalaiselle pop-artistille. Työssä selvitettiin, millaiset ovat hyvät ja toimivat pop-artistin esiintymiskengät ja mitä niiltä vaaditaan. Lisäksi opinnäytetyössä tutkittiin, miten materiaalivalinnat vaikuttavat esiintymiskengisiin. Aihetta tarkasteltiin suomalaisen popmusiikin näkökulmasta, koska esiintymiskengät olivat yksittäisenä terminä laaja käsite. Suunnittelun lähtökohtana olivat ensisijaisesti artistien omat toiveet ja tarpeet, minkä perusteella mukaan yhteistyöhön valittiin Universal Musicilta Krista Siegrids ja Sony Musicin leiristä Jannika B.

Opinnäytetyössä haettiin tietoa esiintymiskengien suunnitteluun kirjallisuudesta sekä Internetin ja co-designin avulla. Artisteille järjestettiin avoin haastattelu, jossa selvitettiin, mitä he esiintymiskengiltään haluavat. Pääkysymyksiin etsittiin vastauksia myös sähköpostitse lähetettävillä haastatteluilla Suomessa toimiville koreografian, tanssin ja liikkeen ammattilaisille. Suoraa kirjallista aineistoa esiintymiskengistä ei helposti ollut saatavilla, joten taustatietona hyödynnettiin musiikin ja tanssin alan kirjallisuutta sekä suunnittelusta ja jalkineiden historiasta kertovaa materiaalia.

Opinnäytetyön tuloksena syntyivät uniikit esiintymiskengät, joiden suunnittelu- ja tuotantoprosessin kautta saatiin paljon tietoa artistien henkilökohtaisista toiveista ja tarpeista, havaintoja hyvien ja toimivien esiintymiskengien ominaisuuksista ja vaatimuksista sekä kokemusta erilaisista materiaaleista.

Avainsanat esiintymiskengät, suunnittelu, pop-artisti

Sivut

49 s. + liitteet 1 s.

VISAMÄKI
Degree Programme in Design
Footwear

Author Sanni Mäkelä **Year** 2015

Subject of Bachelor's thesis Performance Footwear for Pop Artists

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to design a pair of performance shoes for two different Finnish pop artists. The goal was to find out what type of shoe works for and meets the demands of a pop artist best, as well as how the choice of materials affect the qualities of a performance shoe. The subject was studied specifically from the perspective of Finnish pop music, because “a performance shoe” in general was a term much too broad to cover. The foundation of the design was built on the needs and wishes of the artists themselves, and so Krista Siegfriids from Universal Music and Jannika B from Sony Music were chosen as the collaborating artists.

For the thesis, the information on creating a performance shoe was sourced online, from literature, and by co-design. An open interview was held for the artists to find out their desires for a performance shoe. The most important questions were also e-mailed to the leading experts of choreography, dance, and movement in Finland. As actual literature on performance shoes was not easily accessible, books on dance and music as well as material on shoe design and the history of footwear were utilized.

The final product of the thesis was a pair of unique performance shoes, the manufacturing of which providing extensive knowledge on the personal hopes and needs of artists, observations on the qualities of a good and practical performance shoe, as well as experience on different kinds of materials.

Keywords performance footwear, design, pop artist

Pages 49 p. + appendices 1 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Taustaa	1
1.2	Tavoitteet ja aiheen rajausta	2
1.3	Viitekehys	2
1.4	Kysymyksenasettelu ja tiedonhankinta	4
1.5	Käsitteitä	4
2	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	4
2.1	Krista Siegfriids	5
2.2	Jannika B	6
2.3	Populaari- ja popmusiikki	7
2.4	Vaikutteet suomalaisessa popmusiikissa	9
2.5	Musiikkiesitys	10
2.6	Tanssi ja koreografia	12
3	ESIINTYMISKENKIEN TOIMIVUUS HAASTATTELUIDEN TULOKSENA ...	15
3.1	Haastattelut	15
3.1.1	Footlight	15
3.1.2	DCA	16
3.1.3	Dance Art	16
3.1.4	Razzmatazz	17
3.1.5	Artistit	18
3.2	Esiintymiskenkien vaatimukset	19
3.3	Materiaalien toimivuus	19
3.4	Artistin tyyli	20
3.5	Aikaisemmat käyttötottumukset	20
3.6	Platform-kengät	22
4	ESIINTYMISKENKIEN SUUNNITTELU	23
4.1	Co-design	23
4.2	Teema	23
4.3	Luonnokset	26
4.4	Tuotekuvat	28
4.5	Materiaalit	30
4.6	Tekniset kuvat	32
5	VALMIIT ESIINTYMISKENGÄT	34
6	TULOSTEN ARVIOINTI	44
6.1	Pohdinta	45
	LÄHTEET	46

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on esiintymiskengät pop-artisteille. Työssä tutkitaan, millaiset ovat hyvät ja toimivat pop-artistin esiintymiskengät ja mitä niissä tulee huomioida. Opinnäytetyössä haetaan tietoa esiintymiskenkien suunnitteluun kirjallisuudesta sekä Internetin ja co-designin avulla. Pääkysymyksiin etsitään vastauksia myös sähköpostitse lähetettävillä haastatteluilla (Liite 1) Suomessa toimiville koreografian, tanssin ja liikkeen ammattilaisille. Sana esiintymiskengät on käsitteenä laaja, minkä vuoksi aihetta pyritään tarkastelemaan suomalaisen popmusiikin näkökulmasta sekä mitä siihen kuuluvilta esiintymiskengiltä vaaditaan ja halutaan.

Opinnäytetyön tavoitteena on suunnitella esiintymiskengät kahdelle suomalaiselle pop-artistille. Työn alussa käy ilmi, että moni artisti on vailla kunnollisia esiintymiskenkä, jotka sekä kuvastaisivat artistin tyyliä että olisivat toimivat lavalla. Kummallekin artistille järjestetään avoin haastattelu, jonka tarkoituksena on selvittää, mitä he esiintymiskengiltään haluavat. Tapaamisten yhteydessä luodaan teema, jonka pohjalta kenkiä lähdetään suunnittelemaan.

Ideointiin vaikuttavat ensisijaisesti artistien omat toiveet ja tarpeet, mutta myös suunnittelijalle ominainen tyyli. Materiaalivalinnoissa otetaan huomioon sekä materiaalin ominaisuudet että sille annetut vaatimukset. Kenkien kaavoitus ja valmistus rajataan pois opinnäytetyön laajuuden vuoksi. Suunnitteluprosessi näkyy opinnäytetyössä sekä sanallisesti että visuaalisesti. Kuvallinen esitys sisältää ensimmäiset luonnokset, kehitysideoit, materiaalit ja tekniset kuvat. Valmiit kengät esitetään editorial-kuvina, joissa tuotteet ovat artistien yllä.

1.1 Taustaa

Opinnäytetyön aihe sai alkunsa kesällä 2014, jolloin vietin useamman päivän eri festivaaleilla kierrellen. Seurasin muun muassa monen suomalaisen pop-artistin esiintymistä ja kiinnitin erityistä huomiota heidän liikkumiseensa lavalla sekä artisteilla olleisiin kenkiin. Tästä syntyi idea lähteä kokeilemaan esiintymiskenkien suunnittelua ja selvittää tarkemmin, mitä ominaisuuksia esiintymiskengiltä vaaditaan.

Otin sähköpostitse yhteyttä Suomessa toimiviin levy-yhtiöihin ja tiedustelin, löytyisikö näiden listoilta artisteja, jotka olisivat kiinnostuneita lähtemään mukaan yhteistyöhön. Esimerkiksi omasta tyylistäni suunnittelijana laitoin liitteeksi kuvia aikaisemmista töistäni. Kävi ilmi, että moni artisti oli vailla kunnollisia esiintymiskenkä ja vastauksia tuli odotettua enemmän. Tämä muutti opinnäytetyön aihetta jo heti alkumetreillä, kun päädyin ottamaan projektiin mukaan yhden artistin sijasta kaksi. Näin sain myös mahdollisuuden tutkia artistien aikaisempien käyttötottumusten vaikutusta esiintymiskenkäin.

1.2 Tavoitteet ja aiheen rajaus

Opinnäytetyön tavoitteena on suunnitella esiintymiskengät kahdelle suomalaiselle pop-artistille. Suunnittelun lähtökohtana ovat ensisijaisesti artistien omat toiveet ja tarpeet. Opinnäytetyössä selvitetään, millaiset ovat hyvät ja toimivat pop-artistin esiintymiskengät, mitä niiltä vaaditaan ja mitä materiaaleja valmistuksessa kannattaa käyttää. Opinnäytetyön tuloksena valmistetaan uniikit esiintymiskengät, jotka artistit saavat omaan käyttöönsä.

Kaavoitus ja valmistus rajataan pois opinnäytetyön laajuuden vuoksi. Suunnitteluprosessi kuvataan sanallisesti sekä visuaalisesti luonnoksista teknisiin kuviin. Valmiit kengät esitetään editorial-kuvina, joissa tuotteet ovat artistien yllä.

1.3 Viitekehys

Opinnäytetyön tutkivan toiminnan tuloksena valmistetaan kahdelle pop-artistille esiintymiskengät, joiden tuottamiseksi tarvitaan tietoa artistien henkilökohtaisista toiveista ja tarpeista, havaintoja hyvien ja toimivien esiintymiskenkien ominaisuuksista ja vaatimuksista sekä kokemusta erilaisista materiaaleista. Valmistusta edeltää suunnitteluprosessi, joka onnistuakseen vaatii lisäksi luovuutta ja ideointikykyä.

Suunnitteluprosessi tulee näkyväksi opinnäytetyön viitekehyksessä (Kuva 1). Ideointiin vaikuttavat ensisijaisesti artistien toiveet ja tarpeet, mutta myös suunnittelijan tyyli. Kummallekin artistille järjestetään avoin haastattelu, jonka pohjalta luodaan teema. Teemasta syntyneitä ideoita rajataan ja edelleen kehitetään kunnes lopputulokseen ollaan tyytyväisiä. Materiaalivalinnoissa otetaan huomioon sekä materiaalin ominaisuudet että sille annetut vaatimukset. Valituista kengistä tehdään mallikappaleet, jotka sovitetaan ennen valmistusta lopullisista materiaaleista. Valmiista tuotteista otetaan editorial-kuvat ja tulokset analysoidaan.

Esiintymiskengät pop-artisteille

Krista Siegfriids & Jannika B

Tarve: esiintymiskengät, jotka sekä kuvastavat artistin tyyliä että ovat toimivat lavalla

Aineiston hankinta: popmusiikki, esiintyminen sekä jalkineiden suunnittelu ja historia

Haastattelut: esiintymiskenkien toiminnalliset vaatimukset, hankintapaikat ja trendit

Ideointi: artistien toiveet ja tarpeet sekä suunnittelijan tyyli

Teema: ideoiden rajaus > jatkokehitys > lopulliset mallit

Materiaalit: ominaisuudet ja vaatimukset

Valitut mallit: mallikappaleet > sovitus > valmistus lopullisista materiaaleista

Valmiit tuotteet: editorial-kuvat

Tulokset: analysointi

Kuva 1 Opinnäytetyön viitekehys

1.4 Kysymyksenasettelu ja tiedonhankinta

Opinnäytetyön pääkysymys kuuluu: Millaiset ovat hyvät ja toimivat pop-artistin esiintymiskengät? Alakysymyksiä ovat seuraavat: Mitä pop-artistin esiintymiskengissä tulee huomioida? Millaisia materiaaleja tulisi käyttää ja miten materiaalit vaikuttavat esiintymiskenkiin? Miten artistien aikaisemmat käyttötottumukset vaikuttavat esiintymiskenkiin? Mitä esiintymiskenkien suunnittelu, materiaalit ja valmistaminen käsityönä todellisuudessa maksaisi?

Suoraa kirjallista aineistoa esiintymiskengistä ei helposti ole saatavilla. Sen sijaan taustatietona hyödynnetään musiikin ja tanssin alan kirjallisuutta sekä suunnittelusta ja jalkineiden historiasta kertovaa materiaalia. Lähdeaineistoissa keskitytään pääasiassa populaari- ja popmusiikkiin, esiintymiseen, tanssiin ja koreografiaan sekä asiakaslähtöiseen suunnitteluun ja 70- ja 90-lukujen muotikenttiin.

Kysymyksiin etsitään vastauksia myös sähköpostitse lähetettävillä haastatteluilla (Liite 1) Suomessa toimiville koreografian, tanssin ja liikkeen ammattilaisille. Haastatteluiden avulla pyritään kartoittamaan, mikä on popmusiikkiesityksessä keskeistä ja mitä esiintymiskengissä tulee huomioida. Lisäksi tavoitteena on selvittää, mitä kriteerejä esiintymiskengille yleensä annetaan, mistä ne hankitaan ja mikä on tämän hetken trendi esiintymiskengissä.

Haastattelu on joustava tiedonkeruumenetelmä, minkä vuoksi se soveltuu hyvin kvalitatiivisen tiedon keruuseen. Sähköpostin avulla voidaan joustavasti haastatella eri puolilla Suomea asuvia asiantuntijoita. Menetelmä on vaivaton sekä haastattelijalle että haastateltavalle. Haastattelupohjaa on myös mahdollista räätälöidä haastateltavan mukaan, ja kysymyspatteriin voidaan tehdä tarvittavia muutoksia vastaajasta riippuen. (Verne 2015.)

1.5 Käsitteitä

Opinnäytetyön keskeiset käsitteet ovat popmusiikki, esitys, tanssi ja koreografia. Lisäksi työssä selvitetään suunniteltavien kenkien toimivuutta ja rakennetta sekä suomalaisen popmusiikin historiaa. Sana esiintymiskengät on käsitteenä laaja, minkä vuoksi aihetta pyritään tarkastelemaan suomalaisen popmusiikin näkökulmasta sekä mitä siihen kuuluvilta esiintymiskengiltä vaaditaan ja halutaan.

2 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Opinnäytetyön alussa käy ilmi, että moni artisti on vailla kunnollisia esiintymiskenkiä, jotka sekä kuvastaisivat artistin tyyliä että olisivat toimivat lavalla. Kummallekin artistille järjestetään avoin haastattelu, jonka tarkoituksena on selvittää, mitä he esiintymiskengiltään haluavat. Suunnittelun lähtökohtana olivat ensisijaisesti artistien omat toiveet ja tarpeet, minkä perusteella mukaan yhteistyöhön valittiin Universal Musicilta Krista Siegrids ja Sony Musicin leiristä Jannika B.

2.1 Krista Siegrids

Krista Siegrids (Kuva 2) syntyi Pohjanmaan Kaskisilla 4. joulukuuta 1985. Hän on suomenruotsalainen laulaja ja lauluntekijä. Siegrids osallistui syksyllä 2011 The Voice of Finland -televisio-ohjelman ensimmäiselle tuotantokaudelle, jonka esittäminen alkoi televisiossa saman vuoden joulukuussa. Laulajan uran lisäksi Siegrids on myös näytellyt musikaaleissa Play Me ja Muskettisoturi vuosina 2009–2011. Ennen soolouraansa hän on esittänyt cover-versioita Krista Siegrids, Dennis & Rolli Band -kokoonpanossa.

Helmikuussa 2013 Siegrids voitti Marry Me -kappaleellaan Uuden Musiikin Kilpailun ja edusti sen myötä Suomea Eurovision laulukilpailussa Malmössä. Levytyssopimuksen Siegrids solmi Universal Musicin kanssa tammikuussa 2013 ja esikoisalbumi Ding Dong! julkaistiin saman vuoden toukokuussa.

Syksyllä 2013 Krista Siegrids tuomaroit The Voice Kids -laulukilpailua yhdessä Elastisen ja Mira Luodin kanssa. Hän jatkoi kilpailun tuomarina myös syksyllä 2014, jolloin hänen kanssaan tuomareina toimivat Diandra ja Arttu Wiskari.

Vuonna 2015 ilmestyvältä albumilta Siegrids on julkaissut kaksi singleä: Cinderella sekä On & Off. Maaliskuusta 2015 alkaen hän on ollut myös mukana kilpailemassa MTV3-kanavalla esitettävän Tähdet, tähdet -ohjelman toisella tuotantokaudella. (Krista Siegrids 2015.)

Kuva 2 Krista Siegrids (Krista Siegrids 2015.)

2.2 Jannika B

Jannika B (Kuva 3), oikealta nimeltään Jannika Ona Elisabeth Wirtanen o.s. Bergroth, syntyi Tammisaaressa 28. helmikuuta 1985. Hänet nähtiin vuoden 2007 Idols-kilpailussa, jossa hän eteni semifinaaleihin asti.

Vuosina 2008–2009 Jannika B teki kaksi ruotsinkielistä singleä, jotka soivat muun muassa Yle Radio Vegan ja Yle X3M:n taajuuksilla. Esikoisalbuminsa teon Jannika B aloitti omakustanteisesti alkuvuodesta 2011. Hänen ensimmäinen suomenkielinen julkaisunsa ja samalla esikoisalbumin ensimmäinen single Onnenpäivä julkaistiin saman vuoden lopussa.

Alkuvuodesta 2012 Jannika B solmi mittavan yhteistyösopimuksen Sony Musicin kanssa ja debyyttialbumin toinen single Hulluksi onnesta ilmestyi kesäkuussa 2012. Kappale on ensimmäinen sinkkujulkaisu Jannika B:n oman ONA-levymerkin alta. Albumin kolmas single Seuraavaan elämään julkaistiin lokakuussa 2012, minkä jälkeen se nousi Suomen viidenneksi soitetuimmaksi radiokappaleeksi. Kaikki rohkeus -debyyttialbumi julkaistiin 1. helmikuuta 2013 niin ikään Jannika B:n oman levymerkin kautta.

Jannika B:n toinen albumi Šiva julkaistiin 28. maaliskuuta 2014 ja albumin ensimmäinen single Jääkausi sai ensisoittonsa saman vuoden tammikuussa. Lokakuussa 2014 Jannika B solmi artistisopimuksen The Fried Musicin kanssa, joka toimii artistin vuonna 2015 ilmestyvän albumin julkaisijana. (Jannika B 2015.)

Kuva 3

Jannika B (Jannika B 2015.)

2.3 Populaari- ja popmusiikki

Keskiajalta lähtien aina Ranskan vallankumoukseen saakka musiikki on ollut yksi kulttuurimme ja elämänmuotomme kantavia voimia. Sen merkitys on ajan saatossa kuitenkin täydellisesti muuttunut ja tämä muutos on parin viime vuosisadan aikana tapahtunut kiihtyvää vauhtia. Sen kanssa rinnan tapahtuu myös muutos suhtautumisessa oman aikamme musiikkiin ja taiteeseen ylipäätään, sillä niin kauan kuin musiikki on ollut elämisen olennainen osa, se on voinut olla aina vain nykyhetken musiikkia. (Harnoncourt 1986, 9–10.)

Suunniteltaessa tuotteita artisteille on tärkeää tuntea heidän edustamansa tyyli, sillä musiikki ei vaikuta ainoastaan kuulijaansa vaan myös esittäjäänsä. Musiikki on luotava aina uudelleen. Kuten on aina rakennettava uusia taloja, myös musiikin on vastattava uutta elämäntapaa ja henkistä tilannetta. (Harnoncourt 1986, 10.) Populaarimusiikki on käsite, jolla on pyritty hahmottamaan oman aikamme kulttuurin musiikillista todellisuutta. Tavallisesti termi tarkoittaa suosikkiasemassa olevaa kansanomaisista musiikkia kuten pop-, rock- tai iskelmämusiikkia, jota ihmiset ”vaihtavat rahaan”. Näin ollen käsite kytkeytyy myös kapitalismiin eli rahataloudelle perustuvaan yhteiskuntaan. (Leisiö 1988, 88.)

Ihminen luo ja käyttää alituisen erilaisia musiikillisia perinnelajeja. Aina ja kaikkialla sävelmät, tekstit ja tanssit kuitenkin pohjautuvat yhteisöissä hyväksytyihin sääntöihin, jotka liittyvät muun muassa tyyliin, aiheisiin, sisältöön ja muotoon. Joka yhteisössä on olemassa yleisesti hyväksytty perinnesäännöstö, joka on pohjana kaikkien jäsenten hyväksymälle yhteisperinteelle eli kollektiivitradiotille. Populaarimusiikki on yksi kollektiivitradiotien näkyvimpiä ilmenemismuotoja ja käsite populaarimusiikki voitaisiinkin usein korvata termillä kollektiivitradiotio. (Leisiö 1988, 88.)

Koska kyseessä kuitenkin on musiikki, joka on ”suosittua tässä ja nyt” sekä ”rahalla ostettavaa ja myytävää taidetta”, käsitteellä populaarimusiikki pyritään korostamaan sitä kansankulttuurille uudenlaista tilannetta, jonka rahatalous on saanut aikaan. Toinen ratkaisevan tärkeä ero kansanomaisen musiikin menneisiin piirteisiin nähden on äänentoistotekniikka, mikä tarkoittaa populaarimusiikin leviämistä radion ja television, levyjen ja videoiden sekä nykyisin ennen kaikkea Internetin välityksellä, ja koska ne ovat kaupankäynnin myyntiartikkeleita, toiminta on aina myös kansainvälistä. (Aho & Kärjä 2007, 13–14.)

Popmusiikki eli pop on populaarimusiikin tyyli, joka on syntynyt lähinnä Yhdysvalloissa, mutta osin myös Isossa-Britanniassa 1950-luvun puolivälissä ja sen jälkeen. Gereon Brodinin (1987) mukaan popmusiikin eri tyylien yhteisenä perustana on rock’n’roll, mutta vuosien varrella siihen on liittynyt lisäksi monia tanssimuotoja, muun muassa twist 1960-luvun alussa. Ajan kuluessa kehitys toi mukanaan myös joukon uusia virtauksia, kuten bluesin, joka nousi jälleen suureen suosioon.

Isossa-Britanniassa 1960-luvun johtava yhtye oli Beatles (Kuva 4), josta tuli koko vuosikymmenen johtotähti ja tyyllisen kehityksen määrittelijä. Beatles-säveltäjät John Lennon ja Paul McCartney tunnetaan popmusiikin

menestyksekkäimpinä niminä. Alkujaan melodiat olivat varsin yksinkertaisia, kunnes vuonna 1966 niissä alettiin käyttää rohkeampaa soinnutusta ja melodiikkaa sekä leveämpää soitinnusta. Kaiken perustana olivat edelleen 1950-luku ja ennen kaikkea Chuck Berryn jättämä perinne.

Osat yhtyeistä alkoivat lähestyä iskelmätyyliä ja listasuosikkeja, kun taas toiset lähtivät liikkeelle blues-musiikista. Kansanmusiikista vaikutteita saanut pop, joka oli luonteeltaan usein yksinkertaisen laulelman kaltaista, solistin tai ryhmän akustisen kitaran säestyksellä esittämää, saavutti huomattavan suosion 1960-luvulla. Helpot sävelmät siivittivät pasifistisia ja protestinomaisia tekstejä, jotka usein olivat myös korkeatasoista runoutta. Huumeiden käytön ja sisäistyneen mietiskelyn inspiroima populaarimusiikki taas lähti liikkeelle vuoden 1967 San Franciscosta ja Los Angelesista. Sille oli ominaista suuri improvisoinnin vapaus sekä kiinnostavat soinnilliset kekeilut.

Useat suurimmat popmusiikin luovat kyvyt yhdistivät näitä erilaisia tyylejä ja perinteitä musiikissaan. Vuodesta 1960 eteenpäin popmusiikin kehitykselle on ollut ominaista entistä lujempi sidonnaisuus levy-yhtiöiden, kustantamoiden sekä radio- ja televisioasemien kaupallisiin intresseihin. Ainoana tavoitteenaan taloudellinen hyöty voivat vahvat markkinavoimat käytännössä tehdä kenestä tahansa lahjattomastakin henkilöstä joksikin aikaa menestyksekkään musiikki-idolin. Vastakkaisen ilmiön tälle muodostavat todelliset supertähdet, jotka maailmanlaajuisten kiertueiden ansiosta ja esiintymällä valtavilla näyttämöillä suurille massoille luovat menestyksekkään uran ja yltävät levymyyntitilastojen kärkeen vuodesta toiseen. (Brodin 1987, 261–262.)

Kuva 4 Beatles 1960-luvulla (Wallpaper 2015.)

2.4 Vaikutteet suomalaisessa popmusiikissa

Laulajiin liittyvät kysymykset, kuten artistin esiintymistaidot, äänenkäyttö, ulkonäkö, persoonallisuus ja tuotteistaminen ovat menestymisen kannalta olennaisia seikkoja. Popmusiikin pääväline on kuitenkin itse kappale, jonka keskiössä ovat melodia ja koukuttava kertosaie. Rytmi ja melodia ovat usein samankaltaisia, mutta niistäkin löytyy rajoitettuja harmonisia säes-tyksiä.

Risto Kukkonen (2008) on musiikkianalyysissaan keskittynyt selvittämään tiettyjen sävelmien menestyksen salaisuuden. Niiden voimakkaimpana taustavaikuttajana hän pitää yhdysvaltalaisista Tin Pan Alley -instituutiota, jonka opit alkoivat luultavasti jo 1910-, mutta viimeistään 1920-luvulla le- vitä muun muassa Englantiin, Saksaan ja Ruotsiin, minkä jälkeen malli omaksuttiin eurooppalaistuneessa muodossa myös Suomessa.

Populaarimusiikin kustannustoimintaan erikoistunut Tin Pan Alley sai al- kunsaa 1800-luvun Yhdysvalloissa, erityisesti New Yorkissa, jossa popu- laarimusiikin tuotantoon keskittyneet kustantajat alkoivat toteuttaa uuden- laista ja varsin tehokkaaksi osoittautunutta sävelmien tuotanto- ja markki- nointisysteemiä. Olennaisena erona aiempaan kustannustoimintaan nähden oli, että Tin Pan Alleyn kustantajat paitsi erikoistuivat populaarimusiikkiin he myös alkoivat markkinoida sävelmiään systemaattisesti ja määrätietoi- sesti.

Tin Pan Alley -tuotannon tunnetuinta päätä edustivat Broadway- musikaalit, joiden suosikkisävelmiä jazz-muusikot alkoivat sittemmin käyttää omien tulkintojensa pohjana. Yhdysvalloista välittyneet vaikutteet omaksuttiin Suomessa ensin ragtimen ja myöhemmin jazzin välityksellä, mutta itse sävelmät ja niissä käytetty konsepti olivat kuitenkin lähtöisin Tin Pan Alleyltä.

Amerikkalaisten vaikutteiden ja perinteisen suomalaisen iskelmämusiikin liiton kannalta tärkein ajanjakso sijoittuu karkeasti ragtimen sekä swing- jazzin aikakausille. Myös 1940-luvun bebop-jazz on antanut joitakin, lähinnä harmoniaan liittyviä vaikutteita, mutta edellisiin verrattuna sen mer- kitys on jäänyt huomattavasti vähäisemmäksi.

Iskelmien ja popmusiikin teossa käytetyllä konseptilla viitataan siihen ta- paan, jolla suomalaisten musiikillista materiaalia on käytetty amerikkalais- ten esikuvien tyyliin. Kyseeseen tulevat esimerkiksi tietyt muotorakenne- ratkaisut ja harmoniaan liittyvät piirteet. Popmusiikin melodinen rakenne näyttää fuusioitumisprosesseissa muuttuvan hyvin hitaasti, joten uudempia vaikutteita ja innovaatioita on näin ollen löydettävissä pääasiassa muualta kuin melodioista.

Lyhyesti sanottuna säveltämisen apuvälineenä käytetty konsepti sekä teos- ten mukana levinneet jazz-vaikutteet voidaan yhdistää Tin Pan Alleyn sä- velmiin. Sen sijaan monet ”pinnallisemmat” tyylipiirteet, kuten mollisävyt ja tyyli- lajit, ovat saaneet vaikutteita muun muassa venäläisistä populaa- risävelmistä, länsieurooppalaisesta, erityisesti ruotsalaisesta ja saksalaises- ta perinteestä sekä Suomen omasta traditiosta. (Kukkonen 2008, 13–14.)

2.5 Musiikkiesitys

Ihmisen tarve esiintyä on tuhansia vuosia vanha. Raija Ojala (1995) kirjoittaa, kuinka ihminen keksiessään samankaltaisuuden ja jäljittelyn merkityksen, oppi myös, että tyhjästä saattoi saada aikaan jotain uutta ja ennenkuulumatonta. Esittämisen voi tunnistaa esittämiseksi siitä, että se on tietoista ja aikomuksellista toimintaa, jolla on aina myös suunta ja vastaanottaja, joka voi olla joko todellinen tai kuviteltu.

Esitys on artefakti eli tehty juttu, ja sen edellytyksenä ovat sosiaalinen kontakti ja intentio. Esityksen tarkoituksena on vaikuttaa, ja se voi olla muutakin kuin taidetta, mutta ilman esittämisen intentiota, aikomusta, ei esitystä synny. Uskottavuus on yksi hyvän esityksen tunnusmerkkejä. Erving Goffmanin mukaan esitys on käyttäytymistapa, joka voidaan liittää mihin tahansa toimintaan. Se on siis pikemminkin ominaisuus kuin selvästi rajattavissa oleva genre.

Esityksen alkuperäinen muoto on ollut ruumiinkieltä. Sen kielioppia ei ole pystytty täydellisesti kehittämään, mutta esittämisen perustana voidaan pitää joukkoa säännön kaltaisia, yhteisesti hyväksytyjä peruselementtejä. Sääntöjen lisäksi esityksessä tärkeitä elementtejä ovat ajan säätely ja materiaalsen tuotannon vähäinen merkitys.

Esitys on tiukasti sidottu aikaan ja se voi toteutua vain preesensissä. Esityksen aika ei ole tavanomaista pituussuunnassa etenevää tai mitattavaa aikaa, vaan pikemminkin tapahtumiin sovitettua aikaa. Tapahtuma-aika saattaa olla yhteydessä esityksen kokonaisrakenteeseen, jonka kaikki osat on vietävä läpi riippumatta siitä, kuinka paljon aikaa siihen kuluu. Tällaisia ovat esimerkiksi musiikkiesitykset.

Esitys ei yleensä pyri mihinkään aineelliseen tuotantoon. Toisaalta nykyaikana on selvää, miten ahtaalle esitysmahdollisuudet saattavat joutua taloudellisten edellytysten puuttuessa. Näin ei kuitenkaan ole ollut aina. Varhaisimmat esityspaikat ovat olleet kätkeytyinä maan sisään, esimerkiksi luoliini, joita on valaistu soihduin. Jo paleoliittisella ajalla niissä on järjestetty esityksiä, tanssia sekä ihmisten ja eläinten jäljittelyä pukujen avulla, minkä tarkoituksena on ollut ennen muuta jahtionnen varmistaminen, mutta myös hedelmällisyyden puolesta puhuminen. Tämä hedelmällisyyden, musiikin ja tanssin yhteys on säilynyt vuosituhansia. (Ojala 1995, 9, 11–19.)

Yleisön tehtävä on Ojalan (1995) mukaan nivoa yhteen esityksen erilaiset tasot ja muuntaa esitys uskonnolliseksi tai esteettiseksi. Esityksissä saattavat nousta erityisen tärkeiksi samaistumisen ja lähentymisen, metaforan ja metonymian tasot. Yleisö purkaa esityksen merkityssisältöä erityyppisten koodien avulla. Katsojan tehtävänä on myös tulkita tilan ja toiminnan tiivistä yhteisvaikutusta.

Tärkeää on muistaa, ettei yleisö suinkaan ole homogeeninen kokonaisuus, vaan sen vastaanottoon, ennako-odotuksiin ja kokemistapaan sisältyy monia vaihtoehtoja. Yksi esityksen tehtävistä on yleisön vastaanottokyvyn kehittäminen ja mielikuvituksen vapauttaminen. Esittäjän tunnot ja koke-

mukset koskettavat kenties vain joitakin ihmisiä, mutta ottamalla tämän riskin ne saattavat synnyttää vahvan vuorovaikutuksen.

Yleisö on tavallisesti enemmän tai vähemmän sattumanvarainen joukko, jonka reagointia esitys, yhteinen tila ja valmius yhteiseen kokemukseen ohjaavat. Esittäjä taas on suorittamassa jäsenyteen tehtäväänsä joko yksin tai esittäjäkollektiivin osana esityksen muiden elementtien joukossa. Esityksen harjoitteluvaiheessa yleisön läsnäoloa usein vältetään. Siksi kaikkeen esittämiseen sisältyy myös jonkinlainen salaisuuden paljastuminen, yleisön altistaminen yllätykselle tai elämystä ohjaavalle vuorovaikutukselle. (Ojala 1995, 28–29.)

Musiikin tuottaminen ja esittäminen on tekemisen ja olemisen tapa. Ojala (1995) kirjoittaa, että se on myös inhimillistä ja sosiaalista vuorovaikutusta. Oman aikamme kulttuurissa musiikin määrä on mittaamaton ja sen tuottamisen, tallentamisen, levytyksen ja käyttämisen tavat ovat monimuotoisemmat kuin koskaan ennen. Esittäväälle artistille taiteellinen prosessi, johon kuuluu musiikin, tulkitsijan ja instrumentin välisen tasapainosuhteen sitkeä vaaliminen, on olennainen motivaatiotekijä.

Esittäjä luo musiikillisen nykyisyyden, kytkee menneisyyden tulevaisuuteen ja rakentaa jaettua todellisuutta. Musiikki yhdistää poissaolevat läsnäoleviin, ja sen esittämiseen liittyy toiveita, odotuksia, uskomuksia, tietoja, tapoja, sopimuksia, sääntöjä ja vaatimuksia. Näin luodaan musiikillisesti yhtenäistä aluetta. Helposti ajatellaan, että esiintymistilanteessa vain yleisö on saava osapuoli. Yleensä esiintyminen kuitenkin antaa paljon myös esiintyjälle itselleen. Tämä liittyy paitsi sosiaaliseen vuorovaikutukseen myös itse musiikkiin ja sen tekemiseen. (Kuva 5.)

Esittäjä pitää musiikin idean elävänä. Hän toimii välittäjänä, erityisesti yleisön edessä, mutta myös yksin ollessaan. Välittäminen voi olla mekaanista ja passiivista tai aktiivista ja osallistuvaa. Tulkitseminen on aktiivista välittämistä. Silloin ajatus, näkemys tai periaate eivät vain siirry, vaan samalla niitä sovelletaan ja tehdään osaksi toimivaa ja ymmärrettävää nykyisyyttä. Tähän sisältyy välitettävän ilmaisun muuntumisen mahdollisuus, sillä ilman soveltavaa uudelleen muotoilemista, todellista, elävää välittämistä ei välttämättä tapahdu. Toisaalta esittäjä on vastuussa siitä, mitä hän tulkitsee. Hän välittää merkityksellistä ilmaisua, ja tulkinnan tulee olla sen mukaista.

Taiteilijana olemiseen liittyy ajatus omakohtaisesta luovasta panoksesta, mikä koskee myös esittävää taiteilijaa. Tulkinta voi paljastaa jotain yksilöllisestä kokemuksesta nousevaa tai aiemmin tavoittamattomissa ollutta. Tällöin tulkitseminen on aktiivisen soveltamisen lisäksi luovaa merkityksien ja mahdollisuuksien löytämistä, antamista ja myös saamista uudella tasolla. Näin soivan musiikin tuottamisesta löytyy useita ulottuvuuksia. Esittäminen on inhimillistä ja sosiaalista vuorovaikutusta. Se on välittämistä ja tulkittamista, soveltamista, konkretisointia ja henkiin herättämistä, ja kaikkiin näihin ulottuvuuksiin sisältyy mahdollisuus myös luovaan toimintaan. (Ojala 1995, 75–78.)

Kuva 5 Musiikkiesitykset ovat yhteisöllisiä tapahtumia, jotka antavat paljon sekä yleisölle että esiintyjälle. (Wikimedia 2015.)

2.6 Tanssi ja koreografia

Liike on ihmisen perusominaisuus, johon hän syntymästään asti pyrkii. Folkloristiikan tutkija Helena Saarikosken (2003) mukaan tanssi on olennainen osa inhimillistä liikkumista, mitä tunnetaan kaikkialta maailmasta, vaikkakin voimakkaasti vaihdellen. Tanssin ja musiikin suhde on läheinen, koska ilman musiikkia emme tahdo tanssia. Tanssin nautinto on ihmiselle luontaista, mutta kulttuurien välillä on eroja, miten nautinto kullekin yksilölle eri tilanteissa näyttäytyy.

Tanssi on siis kulttuurinen ilmiö, jonka ymmärtäminen vaatii aina myös kulttuurintuntemusta. Kulttuuri ei ole abstrakti kokonaisuus, vaan sen lähtökohtana on niin ikään ihmisen ruumiillisuus. Näin ollen tanssi ei synny kulttuurista yksinkertaisen kausaalisuhteen seurauksena, vaan se on aktiivinen ja vaikuttava osa kulttuurista ja yhteiskunnallista todellisuutta.

Toisaalta tanssia ei voi täysin ymmärtää viittaamalla pelkästään sen sosiaaliseen yhteyteen. Tanssi on myös voimakkaasti yksilöllinen kokemus, joka ilmenee ennen kaikkea yksilöllisenä ruumiillisuutena. Lisäksi se on toisen ihmisen kohtaamista, jolloin tanssiva ihminen liittyy toisiin tanssijoihin, jäljittelee ja opettaa heitä sekä sopeuttaa oman liikkumisensa heidän tanssiinsa. Tanssi on siis ruumiillisuuden voimakas manifestaatio, jossa yksilö, toinen ihminen ja yhteiskunta ovat olennaisesti läsnä. (Kuva 6.)

Tanssi on usein ennakkoon määrättyjen askelkuvioiden noudattamista, mikä tekee improvisaatiosta keinon ilmaista itseään. Tanssija kantaa ruumiissaan tanssia, jolloin hän ei vain suorita tanssiliikkeitä vaan tanssi on osa häntä itseään. Tanssiantropologi Joann Kealiinohomokun sanoin ”tanssi on hetkellinen ilmaisumuoto, jonka tilassa liikkuva ihminen esittää

tietyssä muodossa ja tietyllä tyyllillä. Tanssi esitetään tarkoituksellisesti valituilla ja kontrolloiduilla rytmisillä liikkeillä; tuloksena olevan ilmiön tunnistavat tanssiksi sekä esiintyjä että tietyn ryhmän havaintoja tekevät jäsenet.” (Saarikoski 2003, 20–21.)

Tässä määritelmässä tanssi on laajentunut aikaan ja tilaan sidottuun ilmaisuun, jolla on tietty muoto ja kulttuurinen konteksti. Kuten aiemmin käy ilmi, sama pätee myös musiikkiesityksissä. Vaikka varsinaista tanssitutkimusta ei ole ennen 1800-lukua tehty, aihe on herättänyt kiinnostusta ajattelijoissa jo antiikin ajoista lähtien. Tanssi on aina kiehtonut ja pelottanut mieltä sen sanattoman ja mystisen voiman vuoksi. Tanssijoiden mukaan tanssi tuottaa mielihyvää, minkä aikaansaavat läheisyyden tunne, musiikin tempo, tunnelma sekä koreografia. (Saarikoski 2003, 12–23.)

Koreografian avulla saadaan myös musiikkiesitykseen kuuluvaan tanssiin luotua askelsarjat, joita esiintyjä noudattaa. Tämä käy monella tapaa selväksi Helena Jyrkän *Nykykoreografian jalanjäljissä* -teoksen (2011) teksteistä, joissa suomalaiset nykykoreografit pohtivat työtään. Yksi heistä on koreografi Päivi Järvinen (2010), joka kertoo laulaja-muusikoiden kanssa tuottamistaan teoksista. Niiden vahvimpana työkaluna hän pitää improvisaatiota, joka näkyy myös lopullisessa esityksessä. Koreografina hän kokee olleensa osa sävellystä, joka koostui yhtä vahvasti niin tilasta, teksteistä, melodioista kuin liikkeistäkin.

Järvisen mukaan sooloproduktioissa hienointa on, kun saa keskittyä yhteen esiintyjään, hänen kehoonsa ja ominaislaatuunsa, kapasiteettiinsa ja fyysisiin tavoitteisiinsa sekä siihen, miten ääni, muut instrumentit tai yleisö toimivat dialogissa kehon kanssa. Näin syntyy mielenkiinto etsiä uusia lähtökohtia musiikille ja liikkeelle sekä rikastaa niiden vaikutusta toisiinsa.

Tärkeintä Järvisen mielestä on yhteisen kielen löytyminen, mikä ei välttämättä tarkoita sitä, että artisti ja koreografi ovat samanlaisia tai tuntevat samoin. Kyse on siitä, että koreografi pystyy asettumaan esiintyjän tilanteeseen, rytmiin, tunteeseen ja liikkeeseen ja antamaan tältä pohjalta täsmällisiä ohjeita. Koreografi auttaa esiintyjää hänen oman liikkeellisen suorituskäytöksensä rajoille. Tämä ei tarkoita vain liikkeen voimaa, *fortea*, vaan mitä tahansa nyanssia.

Koreografi Tiina Lindfors (2010) puolestaan kertoo suhteestaan musiikkiin, joka on hänellä yhtä aikaa sekä intohimoinen että analyttinen. Lindforsin mukaan liikkeiden merkittävä alkuimpulssi on rytmi, ja vasta sitä seuraa reagointi muihin rakenteisiin. Musiikin puhuttelevuus syntyy leikkauksista osin atavistiseen tunnemuistiimme. Samoin tanssi toimii sanattomalla tasolla, mutta se tuo yhteisilmaisuun suuren annoksen konkretiaa. Tanssi syntyy siis kehon tulkittaessa musiikkia, ja tilankäyttö lisää konkreettisuutta entisestään.

Jos sekä musiikki että tanssi ovat abstrakteja, ei-tarkeitavia tai tarkoituksellisesti monitulkintaisia, on yhdistelmän oltava esteettisesti pitävä ja yhtenäinen. Lindforsin näkemyksen mukaan tanssin ja musiikin tulee olla

myös ”elimellisessä”, älyllis-emotionaalisessa suhteessa toisiinsa. Tämä tarkoittaa kokonaisratkaisua, jossa liikeimpulssit viriävät musiikin rakenteista. Liike on siis uskollista musiikille, mutta ei orjallisesti vain rytmille, melodialle, väreille, tiheyksille ja yleistunnelmalle tai aikakausien eri tyy-leille, vaan on valittava kuhunkin liiketilanteeseen sopiva ratkaisu. (Jyrkkä 2011, 72–73, 116.)

Toisin sanoen musiikin rakenteet on analysoitava kokonaisuudessaan ja sen jälkeen tulkittava niiden sisältämät viestit tunteisiin ja tunnelmiin luot-taen. Tämä kaikki on erityisasemassa, kun luodaan merkityksillä ladattuja, kerronnallisia koreografioita, joita myös popmusiikkiesitykset ovat.

Kuva 6

Tanssi on ruumiillinen palapeli, jonka osia ovat yksilö, toinen ihminen ja yhteiskunta. (Xaxor 2015.)

3 ESIINTYMISKENKIEN TOIMIVUUS HAASTATTELUIDEN TULOKSENA

Jalkineen toiminnallisuuteen kuuluvat kengän ne ominaisuudet, jotka vaikuttavat jalkaterän asentoon ja toimintaan. Toiminnallisesta näkökulmasta kenkien ainoa tehtävä on suojata jalkoja rajoittamatta niiden liikkeitä. (Pitkänen & Kaartinen, luento 23.3.2012.) Esiintymiskengissä on kuitenkin otettava huomioon myös ulkoiset ominaisuudet, jolloin kengät on suunniteltava siten, että ne paitsi toimivat suhteessa käyttötarkoitukseen myös näyttävät hyvältä.

3.1 Haastattelut

Kenkien toiminnallisia vaatimuksia kartoitettiin sähköpostitse lähetettävillä haastatteluilla (Liite 1) Suomessa toimiville koreografian ja tanssin alan yrityksille, joita olivat tanssikeskus Footlight, tanssikoulu DCA, tanssistudio Dance Art sekä tanssistudio Razzmatazz. Haastatteluiden avulla pyrittiin selvittämään, mikä on popmusiikkiesityksessä keskeistä ja mitä esiintymiskengissä tulee huomioida. Lisäksi tavoitteena oli ratkaista, mitä kriteerejä esiintymiskengille yleensä annetaan, mistä ne hankitaan ja mikä on tämän hetken trendi esiintymiskengissä. Tuloksiin otettiin mukaan myös artistien avoin haastattelu.

3.1.1 Footlight

Tanssikeskus Footlight on asiantuntija koskien taidetanssin laajan oppimäärän mukaista perusopetusta, jonka kohteena ovat lapset, nuoret ja aikuiset sekä valmennusta alan ammattiopintoihin hakevat. Oppilaitoksen toimipaikat sijaitsevat Helsingissä ja Espoossa, ja sen taustaorganisaationa toimii Suomen Taidetanssin Tuki Ry. Footlightissa annettava opetus on tavoitteellista ja vuosittain etenevää ryhmäopetusta, jonka painopiste on tanssiteknisen osaamisen ohella kokonaisvaltaisessa kehittämisessä tanssin eri osa-alueilla. Oppilaitos on perustettu vuonna 1984, joten se omaa pitkät perinteet tanssin opettamisessa ja tuntemuksessa. (Tanssikeskus Footlight 2014.)

Footlightin puolesta kyselyyn vastasi oppilaitoksen tanssitarvikeliikkeen myymäläpäällikkö Enni Schorin, joka on työssään paljon tekemisissä tanssikenkien kanssa. Schorinin (2014) mukaan esiintymiskenkien vaatimukset riippuvat täysin niiden käyttötarkoituksesta. Paljon tanssia ja askelia sisältävä esitys edellyttää hyvin joustavia kenkiä, joiden pohjan rakenteen on mukailtava jalan liikkeitä. Korkeakorkoisten kenkien tulee istua hyvin esiintyjän jalkaan, jotta riittämätön kantapään tuki ei altista tanssijaa nilkan nyrjähdykselle.

Materiaaleiltaan esiintymiskenkien on Schorinin kokemuksen perusteella oltava kovan kulutuksen kestäviä. Tanssijat käyttävät samoja kenkiä läpi harjoitusten, jotta ne ehtivät muotoutua käyttäjän jalan mukaan. Hyvät esiintymiskengät eivät näin ollen häiritse tanssijan keskittymistä esityksen aikana. Pohjan materiaali ja rakenne puolestaan vaikuttavat siihen, missä

määrin kenkä rajoittaa jalan liikekieltä. Tanssikengissä pyritäänkin välttämään kovia ja synteettisiä materiaaleja, jotka hengittävät huonosti ja ovat liikkeessä epämukavia.

Hyvä istuvuus, mukavuus ja kestävyys ovat esiintymiskenkien tärkeimmät kriteerit, jolloin ulkonäkö jää toiselle sijalle. Kengät valitaan yleensä sopimaan yhteen mahdollisimman monen esiintymisasun kanssa, eivätkä ne siten noudata varsinaisia trendejä. Toiminnallisten vaatimustensa takia kengät hankitaan lähes aina tanssitarvikeliikkeistä. Jos esitys kuitenkin edellyttää ulkonäöltään juuri tietynlaisia kenkiä, voi hankintapaikkoja olla monia. (Schorin, haastattelu 1.10.2014.)

3.1.2 DCA

Tanssikoulu DCA tunnetaan aktiivisena, nykyaikaisena ja hyvin menestyneenä tanssikouluna. DCA:n tarjontaan kuuluu korkeatasoista ja monipuolista tanssinopetusta taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen opetus suunnitelman mukaisesti. Ammattitaitoiset opettajat ohjaavat lapsia, nuoria ja aikuisia aloittelijoista kilparyhmiin. DCA:n tuntivalikoimassa on paljon vaihtoehtoja ja tasoryhmiä, ja heillä on monipuolinen tietämys tanssinalasta. (Tanssikoulu DCA 2014.)

DCA:n opettaja Saara-Elina Partasen (2014) mielestä on tärkeää, että popmusiikkiin tehty koreografia sekä istuu melodiaan että tukee kappaleen lyriikoita. Koreografian tarkoitus on myös tukea artistin esiintymistä ja nostaa tämä esityksen pääosaan.

Hyvien ja toimivien esiintymiskenkien on Partasen kokemusten perusteella oltava ennen kaikkea mukavat, ja erityistä huomiota on kiinnitettävä holvikaaren istuvuuteen. Lisäksi esiintymiskengiltä vaaditaan hyvää iskunkestävyyttä: vaikka artisti ei tekisikään samoja liikkeitä kuin taustatanssijat, hänen on pystyttävä mukailemaan koreografiaa, johon saattaa kuulua hyppyjä, käännöksiä ja alasmenoja.

Esiintymiskenkien materiaalien tulee Partasen mukaan olla hyvin hengittäviä ja hikoilun kestäviä. Kengät joutuvat kovalle kulutukselle, jolloin niiden on kestävä myös kolhuja. Mukavuuden lisäksi esiintymiskenkien tärkeitä kriteerejä ovat näyttävyys ja mahdollisuus pysyä tasapainossa liikkeen aikana.

Tämän hetken trendejä esiintymiskengissä ovat korkeat korot, säihke ja 90-luku. Kenkiä hankitaan erilaisista liikkeistä ja nettikaupoista, minkä jälkeen niitä usein muokataan esiintymisasuun sopiviksi. (Partanen, haastattelu 23.9.2014.)

3.1.3 Dance Art

Tanssistudio Dance Art on vuonna 2005 perustettu tanssin perusopetusta antava yksityinen tanssikoulu, joka toimii Hyvinkäällä ja Riihimäellä. Dance Artin toiminnan perustana on tarjota monipuolista ja laadukasta se-

kä yksilöllistä opetusta. Henkilökunta koostuu alan vahvoista ammattilaisista, joiden tavoitteena on opastaa sekä harrastajia että kilpailuista kiinnostuneita tanssin monipuolisella alalla. (Tanssistudio Dance Art 2014.)

Dance Artin rehtori Minni Arposuon (2014) mukaan popmusiikkiin tehdyssä koreografiassa keskeistä on soveltuvuus kyseiseen kappaleeseen sekä tunnelman ja illuusion luominen katsojalle. Esiintymiskengiltä vaaditaan kovaa kulutuksenkestoa, ja erityistä huomiota on kiinnitettävä pohjan liukkauteen. Esimerkiksi koroissa ja päkiän alla on hyvä käyttää riittävän pehmeää kumia liukkauden estona.

Arposuon kokemusten perusteella hyvien ja toimivien esiintymiskenkien edellytys on luotettava kiinnitys, joka ei aukea liikkeen aikana. Materiaali ei voi olla liian jäykkää tai karheaa, vaan sen on oltava laadultaan joustavaa ja helposti muotoutuvaa. Myös hyvä istuvuus on tärkeää, sillä kenkä ei saa käytössä hiertää ja siten rajoittaa liikkumista.

Esiintymiskengiä valitessa lähtökohtana on mukavuus. Arposuon mielestä trendit ovat toissijaisia ja niihin vaikuttavat muun muassa esityksen tyyli ja tavoiteltava illuusio. Kengät hankitaan pääosin erikoisliikkeistä, joiden valikoima kattaa eri tanssilajit. Arposuo itse on hankkinut suurimman osan esiintymiskengistään tanssikeskus Footlightin tanssitarvikeliikkeestä Helsingistä.

Arposuon henkilökohtaiset suosikit ovat olleet puolikorkeat avokkaat, joissa on liukuesteet sekä kannassa että päkiän alla. Arposuo on tanssinut kyseisillä kengillä sadoissa esityksissä vuosina 1999–2003. Avokkaissa on solkikiinnitys, joka on liikkeessä luotettava, mutta hidas pukea jalkaan, jos esitys sisältää lyhyitä vaihtoja. Huomattavasti nopeampi vaihtoehto on nappi, joka ei välttämättä kuitenkaan pidä kovassa vauhdissa.

Myös koron kiinnitys on koetuksella nopeatemppoisissa esityksissä, jotka saattavat sisältää akrobatiaa tai ovat muutoin liikekieleltään energisiä ja laajoja. Tällöin on hyvä suosia erilaisia tanssiin tarkoitettuja tennareita, jotka eivät rajoita liikkumista. (Arposuo, haastattelu 1.10.2014.)

3.1.4 Razzmatazz

Tanssistudio Razzmatazz sijaitsee Tampereen keskustassa, liikekeskus Siiperiassa. Razzmatazzin henkilökunnasta löytyy alan asiantuntijoita muun muassa show-, jazz-, disco-, street-, ja breaktanssin sekä burleskin saralta. (Tanssistudio Razzmatazz 2014.)

Razzmatazzin puolesta kyselyyn vastasi tanssistudion toimintavastaava Anna Kuulusa (2014), jonka mukaan popmusiikkiesityksessä keskeistä on koreografian näyttävyys, mutta toisaalta myös tietynlainen yksinkertaisuus. Tarkoituksena on, että osa liikkeistä jää katsojan mieleen, jolloin hän voi samaistua niihin. Lisäksi on tärkeää, että liikkeet sopivat yhteen kappaleen melodian ja lyriikoiden kanssa.

Kuulusa kertoo valmistelewansa koreografiat pääasiassa tennareilla tanssittaviksi, vaikka nykyisin esityksissä käytetään myös paljon korkokenkiä. Hänen kokemustensa perusteella esiintymiskenkien tärkein yksittäinen ominaisuus on niiden ulkopohja. Tanssialusta voi vaihdella parketista betoniin, jolloin on huomioitava, että pohjassa on riittävästi pitoa lattiapinnasta riippumatta.

Toinen tärkeä esiintymiskenkien ominaisuus on Kuulusan mielestä nilkan ojentamismahdollisuuden ja riittävän tuen oikea suhde. Toisin sanoen kengän varsi tai nilkan ympäri kulkeva kiinnitys ei saa rajoittaa jalan liikkeitä, mutta sen tulee kuitenkin estää nilkan nyrjähdykset. Aikaisemmista poiketen Kuulusa pitää toiminnallisten ominaisuuksien lisäksi tärkeänä myös kengän ulkonäköä.

Hyvissä ja toimivissa esiintymiskengissä on Kuulusan mukaan myös riittävästi säätövaraa. Mikäli esitys sisältää lyhyitä vaihtoja, kengät on pystyttävä pukemaan jalkaan nopeasti. Siitä huolimatta niiden on istuttava hyvin ja tuettava jalkapohjaa, jotta liikkussa ei aiheudu särkyä. Synteettisestä aineesta valmistettu kenkä menettää tukirakenteensa huomattavasti nopeammin kuin nahkakenkä. Lisäksi materiaalin on oltava hyvin hengittävä ja tunnettava kevyeltä jalassa.

Esiintymiskenkien tärkeimmät kriteerit ovat mukavuus ja tanssittavuus sekä siro ulkonäkö. Tanssittavuudella Kuulusa tarkoittaa kenkien toimivuutta esimerkiksi hyppyjen ja piruettien aikana. Trendit vaihtelevat tanssilajista riippuen: katutanssissa suositaan muun muassa Niken ja Conversen jalkineita, jotka eivät Kuulusan mielestä kuitenkaan täytä esiintymiskenkien vaatimuksia. Show- ja jazztanssissa puolestaan käytetään jazztossuja tai perinteisiä kilpatanssikenkiä.

Yhtä kaikki, tavoitteena on löytää kauniit ja yksinkertaiset esiintymiskengät, jotka toimivat vaihtelevilla tanssialustoilla. Mahdollisia hankintapaikkoja ovat esimerkiksi urheilu- ja tanssitarvikeliikkeet. (Kuulusa, haastattelu 17.9.2014.)

3.1.5 Artistit

Showelementin luominen on keskeinen osa sekä Krista Siegridsin että Jannika B:n esiintymistä. Kumpikin artisti on tyyliltään hyvin liikkuvainen ja energinen, ja hyödyntää esiintyessään koko lavan kapasiteetin. Perinteisen tanssin lisäksi molempien esityksiin kuuluu hyppyjä ja akrobaattisia liikkeitä.

Esiintymiskengät ovat tärkeässä osassa katsojan mielenkiinnon herättäjänä, minkä takia molemmat suosivat esiintyessään korkeita korkoja. Vaatimuksena kuitenkin on, että kengät ovat mukavat ja jalkaan hyvin istuvat. Artistin on voitava liikkua lavalla ilman pelkoa siitä, että hän nyrjäyttää nilkkansa kenkien riittämättömän tuen seurauksena. Näin ollen hyviä ominaisuuksia ovat esimerkiksi korokepohja sekä riittävä varsi ja kiristettävyyys, jotka lisäävät korkeiden kenkien tukevuutta. (Krista Siegrids, avoin haastattelu, 20.8.2014.) (Jannika B, avoin haastattelu, 25.8.2014.)

Kuva 7 Kengän valmistus alkaa lestin valinnasta. (Rick Wilson 2015.)

3.2 Esiintymiskenkien vaatimukset

Haastatteluista saadun tiedon perusteella voidaan todeta, että esiintymiskenkien täytyy ensisijaisesti olla mukavat ja koreografian edellyttämiin liikkeisiin soveltuvat. Riittävä tuki auttaa säilyttämään tasapainon liikkeen aikana eikä artistin tarvitse pelätä horjahtavansa kesken esityksen. Tähän vaikuttavia ominaisuuksia ovat muun muassa lestin (Kuva 7) malli, kengän pohjan muoto ja rakenne, kärjen malli, korkeus ja käynti, sekä kiinnitys ja jalkineen paino.

Kenkien tulee olla tarpeeksi pehmeät, jotta jalkaterän lihakset voivat liikkua vapaasti ja esimerkiksi nilkan ojennukset ovat mahdollisia. Myös kiinnitys on suunniteltava siten, ettei se rajoita jalan liikkeitä. Korkeakorkoisissa kengissä päkiäosan täytyy olla pehmeä ja joustava ja kantapään tuen riittävä. Korko on lisäksi kiinnitettävä oikeaan kohtaan, jotta paino jakautuu mahdollisimman tasaisesti koko jalalle.

3.3 Materiaalien toimivuus

Materiaalien valinnoissa otettiin huomioon sekä materiaalin ominaisuudet että sille annetut vaatimukset. Haastatteluista saadun tiedon perusteella esiintymiskenkien materiaaleilta edellytetään ensisijaisesti kovaa kulutuksenkestoa, sillä tanssijat käyttävät samoja kenkiä läpi harjoitusten, jotta ne ehtivät muotoutua käyttäjän jalan mukaan. Hyvät esiintymiskengät eivät siten häiritse tanssijan keskittymistä esityksen aikana.

Esiintymiskengissä pyritään välttämään kovia ja synteettisiä materiaaleja, jotka hengittävät huonosti ja ovat liikkeessä epämukavia. Näin ollen päällismateriaalin tulee sitoa ja läpäistä kosteutta sekä olla laadultaan joustavaa, jotta kengät mukautuvat jalan muotoon menettämättä ryhdikkyyttään. Lisäksi materiaalin täytyy olla helposti hoidettavaa ja puhtaana pidet-

tävää. Samat ominaisuudet on huomioitava myös vuorin ja välivuorin materiaalissa.

Kärkikovikkeen tehtävä on lisätä kengän kestävyttä ja edesauttaa kärjen muodon säilymistä. Esiintymiskengät joutuvat kovalle rasitukselle, jolloin hyvin kiinnitetty ja muotoiltu kovike pidentää kengän käyttöikää. Kärkikovikkeen ei tarvitse olla joustava, mutta liian raskas kovike jättää helpos- ti rajoja päällisen pintaan. Esiintymiskengissä on otettava huomioon myös kovikkeen hygieenisuus, jotta kosteus ei pääse muodostamaan bakteereja. Kantakapin tulee puolestaan säilyttää kantaosan oikea muoto ilman, että kengän pintaan muodostuu ulkonemia. Esiintymiskengissä kapin tärkein ominaisuus on antaa jalalle mahdollisimman hyvä tuki, mikä edellyttää kapin oikeanlaista kiinnittämistä valmistusvaiheessa.

Pohjan materiaali ja rakenne vaikuttavat siihen, missä määrin kenkä rajoit- taa jalan liikekieltä. Tanssialusta voi vaihdella parketista betoniin, jolloin on huomioitava, että pohjassa on riittävästi pitoa lattiapinnasta riippumat- ta. Tämän lisäksi esiintymiskengien pohjamateriaalin tulee olla kulutuk- senkestävää, hyvin kiinnittyvää, joustavaa ja rakenteeltaan kevyttä. Pinko- pohjan tehtävä on puolestaan imeä kosteutta jalan pinnasta. Esiintymis- kengissä käytettävältä pinkopohjalta vaaditaan näin ollen erityisen hyvää kosteudensitomis- ja luovutuskykyä. Muita pinkopohjan tärkeitä ominai- suuksia ovat taipuisuus, hyvä hankauksen kesto, kevyt rakenne ja tiivis pinta.

3.4 Artistin tyyli

Visuaalisella tasolla artistin ulkonäöllä, pukeutumisella ja esiintymistyyli- lä on yhtäläinen ilmaisullinen taso kuin hänen lauluäänellään. Artistin tu- lee herättää kiinnostusta jo pelkällä läsnäolollaan. Näin ollen tähdellä täy- tyy olla vetovoimaa jo ennen menestystä. Artistin lauluäänen ja imagon välillä on kiinteä side. Imagon tehtävänä on tarjota miellyttävä ja houkut- televa julkisivu. Toisin kuin lauluääni, imago voidaan rakentaa tietoisesti ja sillä on tärkeä osuus artistin menestymisessä. Tähdet, joiden kasvot tai imago eivät sovi kokonaisuuteen, eivät myöskään menesty. (Heinonen, Niemelä & Savolainen 1999, 36.)

3.5 Aikaisemmat käyttötottumukset

Asujen ja asusteiden vaihdot ovat olennainen osa Krista Siegfriidsin (Kuva 8) esiintymistä. Showelementin lisäksi niiden taustalla vaikuttavat käytän- nön syyt. Esityksen alku sisältää akrobaattisia liikkeitä esimerkiksi takape- rinvoltin, jonka tekeminen edellyttää matalapohjaisia kenkiä. Suurimman osan esitystä Siegfriids kuitenkin viihtyy Jeffrey Campbellin korkeakorkoi- sissa nilkkureissa, jotka näyttävyydestään huolimatta täyttävät myös toi- minnalliset vaatimukset. Koreografioissa Siegfriids luottaa ammattilaisten apuun ja esiintymisasut syntyvät yhteistyössä stylisti Vesa Silverin kanssa. (Krista Siegfriids, avoin haastattelu, 20.8.2014.)

Jannika B (Kuva 9) on Siegfriidsin tavoin tottunut esiintyessään käyttämään korkeita, mutta samalla jalkaa hyvin tukevia platform-kenkiä. Hänen luottojalkineisiinsa kuuluvat niin ikään Campbellin ja Conversen paksupohjaiset mallit. Jannika B:n aikaisemmat esiintymiskengät olivat korkeakorkoiset nilkkurit, joille ominaista oli riittävä varren korkeus ja narukiinnityksen tarjoama tuki. Toisin kuin Siegfriidsin, Jannika B:n esitykseen ei kuulu ennalta laadittua koreografiaa, vaan tanssi, hyppyt ja muut liikkeet tapahtuvat spontaanisti. Esiintymisasut ovat peräisin Jannika B:n omasta vaatekaapista. Hän ei seuraa varsinaisia trendejä, vaan kerää ideoita katu-
muodista ja hankkii asusteet pääasiassa verkkokaupoista. (Jannika B, avoin haastattelu, 25.8.2014.)

Kuva 8 Krista Siegfriids (Krista Siegfriids 2015.)

Kuva 9 Jannika B (Jannika B 2015.)

3.6 Platform-kengät

Mallin valintaan vaikuttivat sekä esiintymiskenkien ulkoiset ominaisuudet että toiminnalliset vaatimukset. Molemmat artistit suosivat esiintyessään korkeita korkoja. Edellytyksenä kuitenkin on, että kengät ovat mukavat ja jalkaan hyvin istuvat. Artistin on voitava liikkua lavalla ilman pelkoa siitä, että hän nyrjäyttää nilkkansa kenkien riittämättömän tuen takia. Tämän perusteella esiintymiskenkien malliksi valittiin platform-kengät (Kuva 10), joissa on riittävä varren korkeus ja tukeva narukiinnitys.

Muotihistorioitsija Jonathan Walfordin (2007) mukaan platform-kengät näkivät päivänvalon ensi kerran 60-luvun puolivälissä, jolloin ne eivät vielä päässeet tuotantoon kuluttajien vähäisen kiinnostuksen takia. Vuonna 1969 matalia korokepohjia alkoi ilmestyä muutamiin kenkämalleihin hyvällä menestyksellä, mikä avasi tien 1970-luvun alussa yhä korkeammille pohjille, jotka olivat saaneet innoituksensa 40-luvun esi-isiltään.

Vuonna 1974 platform-kenkien suosio saavutti huippunsa, ja kenkiä sai jopa viidentoista senttimetrin korkuisina. Aikakauden puhutuin uutuus oli irrotettava akryylipohja, joka nousi pinnalle amerikkalaisen jalkapalloilija John Fuquan kengistä, jossa läpinäkyvän koron sisällä ui eläviä kultakaloja. El Padrino -merkin myymää kenkämallia tuotti sama yritys, joka valmisti 1980-luvun alussa suosittuja ”väriliitu-kenkiä”, joille tunnusomaista olivat raidalliset akryylipohjat.

Yhä useammat suunnittelijat esittelivät platformejaan 1980-luvulla, mutta liiallinen markkinointi 70-luvulla sai suuren yleisön kyllästymään. 90-luvun koittaessa aika oli kuitenkin tehnyt tehtävänsä, ja lenkkitosuihin ja kävelykenkiin alkoi ilmestyä paksumpia kumipohjia, jotka enteivät korokepohjien paluusta. 90-luvun puoliväliin mennessä myymälät olivat täyttyneet platform-kengistä, jotka pohjautuivat pitkälti 70-luvun malleihin. Ääriesimerkkejä oli nähtävissä klubiympäristössä sekä fetisistien, goottien ja tietenkin muusikoiden jaloissa. (Walford 2007, 217, 242.)

Kuva 10 Salvatore Ferragamon sateenkaarisandaalit vuodelta 1938 (Ferragamo 2015.)

4 ESIINTYMISKENKIEN SUUNNITTELU

Kuluttaja valitsee kenkensä ensisijaisesti käyttötarkoituksen, laadun, muodin, trendien, toiminnallisuuden ja hinnan perusteella. Lisäksi hänen päätökseensä vaikuttavat aikaisemmat kokemukset ja käyttötottumukset. (Saaristo 1989, 11.) Esiintymiskengissä huomioitiin artistien henkilökohtaiset toiveet ja tarpeet, joiden perusteella tärkeimmiksi kriteereiksi nousivat näyttävyys, mukavuus ja hyvä istuvuus. Suunnittelu tapahtui pitkälti yhteistyössä artistien kanssa, minkä vuoksi prosessi noudattaa osin yhteisöllisen muotoilun eli co-designin ajatusta.

4.1 Co-design

Osallistuvan suunnittelun pioneeri Jari Koskisen (2012) mukaan co-designissa keskeistä on, ettei suunnitteluprojektia perinteiseen tapaan anneta suunnittelijan tai suunnittelutoimiston tehtäväksi samalla, kun itse vetäytyään asiakkaan roolissa taka-alalle odottamaan, että konkreettinen työ tapahtuu toisaalla. Co-designissa suunnittelua tehdään yhteisöllisissä koontumisissa, joissa parhaimmillaan mukana on asiakkaan edustajia, palvelun käyttäjiä ja eri alojen asiantuntijoita.

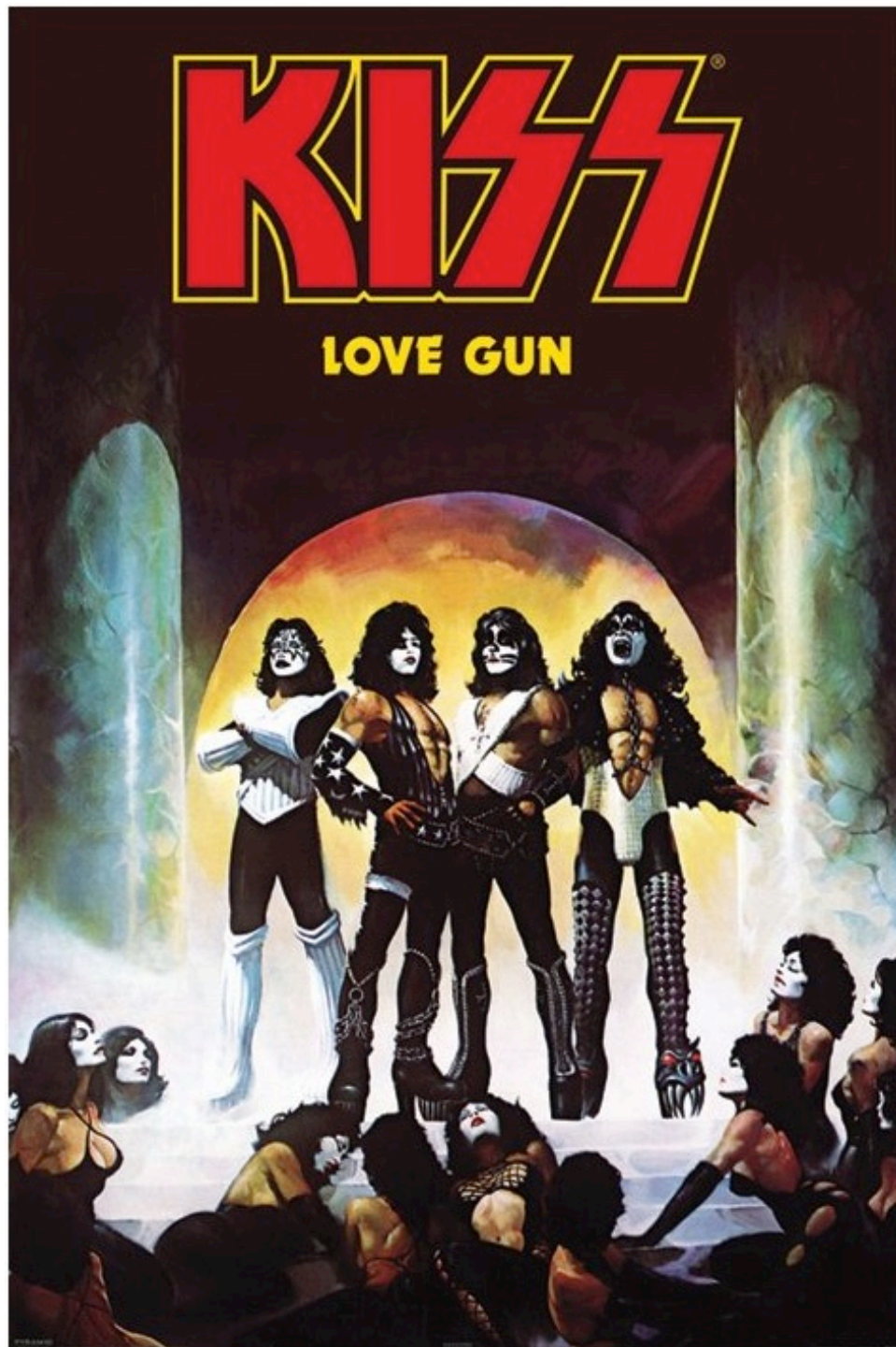
Palvelumuotoilun ammattilaiset vetävät työpajoja, jotka ovat huomattavasti innovatiivisempia kuin perinteiset kokoukset, joiden vaarana on, että samat, organisaatiossa tutut ajatukset jäävät kiertämään kehää, eikä uusia ideoita pääse syntymään. Henkilökohtaisten projektien lisäksi yhteisöllinen suunnittelu sopii esimerkiksi paikallisdemokratiaa lisääviin ja testaviin projekteihin tai yritysten palveluiden kehittämiseen. (Koskinen 2012.) Co-designin vaikutusta suunnitteluprosessiin olen pohtinut tarkemmin opinnäytetyön kanssa rinnakkain tekemässäni työelämäprojektissa.

4.2 Teema

Ensimmäisen artistitapaamisen tarkoituksena oli luoda suunnittelulle teema. Esiintymiskenkien inspiraatioksi nousivat Spice Girls- ja Kiss-yhtyeet. Ideoita luonnosteluun haettiin kokoonpanojen musiikkivideoista ja promootiokuvista. Mallin valinnassa näkyvät 90-luvulla pinnalla olleet jalkinetyypit, joihin kuuluvat erilaiset tennistossut, remmisandaalit ja purjehduskengät. Lisäksi kengissä tulevat vahvasti esille 70-luvun vaikutteet, korkeat pohjat ja metallivärit, jotka osittain toistuvat myös 90-luvun muodissa.

Kiss (Kuva 11) on yhdysvaltalainen rockmusiikkia esittävä yhtye, jonka laulaja-rytmikitaristi Paul Stanley ja laulaja-basisti Gene Simmons perustivat vuonna 1973 New Yorkissa. Yhtye on tunnettu musiikkinsa ohella erityisesti jäsentensä teatraalisesta ulkonäöstä ja vaikuttavasta, runsaasti pyrotekniikkaa sisältävästä lavaesiintymisestä. Yhtye herätti huomiota alusta asti sekä äänekkäällä rockmusiikillaan että omalaatuisella ulkoasuillaan: Kissin jäsenet käyttivät mustavalkoista kasvomeikkiä, mustia, vartalonmyötäisiä nahka- ja elastaanasuja sekä korkeita platform-kenkiä. (KISS Online 2014.)

Muotitoimittaja Linda O'Keeffe (2000) kirjoittaa psykedeelisestä 70-luvusta, jolloin korkeapohjaiset kengät olivat täyttä muotia. Vuosikymmenen alussa, kun kellohelmat laajenivat, korokepohjat paksunivat ja saivat yhä monimutkaisempia koristeluja. Lääkärit varoittelivat selkävaurioista, mutta siitä huolimatta näitä kömpelöitä, kolhoja kenkiä käyttivät niin miehet kuin naiset – myös pop- ja rock-tähdet, joita Kissin jäsenten lisäksi olivat esimerkiksi David Bowie, Diana Ross, Stevie Nicks ja Elton John.

Kuva 11 KISS 1977 (Star Store 2015.)

Diskonostalgia synnytti toisen uudelleen lämmityksen 1990-luvun alussa, jolloin jenginuoret laittoivat tanssilattiat koetukselle vuorikristalleilla peitettyillä korokepohjilla ja 30 senttimetrin korkuisilla vinyylikumitossuilla. Vähemmän rohkeita varten GAP toi markkinoille kohtuullisemmat viiden senttimetrin korkuiset nahkaiset kiilasandaalit.

Englantilaiset suunnittelijat Nicky Lawler ja Lori Duffy puolestaan kiirehtivät luomaan kiilakorkosandaaleja, joiden päällinen oli denimiä. Jounyn Trapperissa taas yhdistyivät Timberlandin saapas ja korkea kumitossu. Korkean koron ja korokepohjan yhdistäminen kumitossuun oli osa 90-luvun muotia, jonka suurimpia vaikuttajia brittiläisen popyhtye Spice Girlsin (Kuva 12) lisäksi olivat esimerkiksi Madonna ja Nirvana. (O’Keeffe 2000, 350–351, 397–398.) (Nyt 2014. Ysäri viikko: Tällaista oli 90-luvun muoti – olkatoppauksia, grungea ja vyölaukkuja.)

Kuva 12 Spice Girls Rolling Stone -lehden kannessa 1997 (Tumblr 2015.)

4.3 Luonnokset

Jotta artistit eivät paksuista korokepohjista huolimatta kaatuisi ja nyrjäyttäisi nilkkojaan, suunnittelussa oli alusta asti otettava huomioon kenkien luotettava kiinnitys sekä kantapään riittävä tuki, jotka edesauttavat tasapainon säilymisessä liikkeen aikana. Näiden kriteerien, ja ensimmäisessä artistitapaamisessa luodun teeman perusteella, kengistä tehtiin ensimmäiset luonnokset (Kuva 13–14).

Kuva 13 Krista-kengän luonnokset

Kuva 14 Jannika-kengän luonnokset

4.4 Tuotekuvat

Luonnokset lähetettiin artisteille sähköpostitse, minkä jälkeen niitä lähetettiin kehittämään eteenpäin. Artistien toiveet kohdistuivat pääasiassa kenkien ulkoisiin ominaisuuksiin, joista esille nousivat metallivärit. Muutoin sain suunnitteluun melko vapaat kädet, minkä pohjalta syntyivät kenkien ensimmäiset tuotekuvat (Kuva 15–16).

Kuva 15 **Krista-kengän tuotokuva**

Kuva 16 **Jannika-kengän tuotokuva**

4.5 Materiaalit

Materiaalivalinnoissa otettiin huomioon sekä materiaalin ominaisuudet että sille annetut vaatimukset. Ulkoiset ominaisuudet perustuivat pitkälti artistien omiin toiveisiin, ja toiminnalliset vaatimukset puolestaan haastatte- luista saatuun tietoon. Sen perusteella esiintymiskenkien materiaaleilta edellytetään ensisijaisesti kovaa kulutuksenkestoa, sillä tanssijat käyttävät samoja kenkiä läpi harjoitusten, jotta ne ehtivät muotoutua käyttäjän jalan mukaan. Hyvät esiintymiskengät eivät siten häiritse tanssijan keskittymistä esityksen aikana. Alla esitetyistä tuotekorteista (Taulukko 1–2) näkyy tarkka erittely kengissä käytetyistä materiaaleista.

Taulukko 1 Krista-kengän tuotekortti

TUOTEKORTTI

Malli	Lesti	Koko	Pvm	Suunnittelija
KRISTA	M34	4	12.3.15	Sanni Mäkelä

Raaka-aine	Laatu	Kpl/pr	Yht	Kuva	
Päällinen	Lehmän pintanahka	1	1		
Vuori	Lammasnappa	1	1		
Tukivuori	Kuitukangas	1	1		
Sirkat	Metalli	32	32		
Kärkikovike	PU	2	2		
Kantakappi	PU	2	2		
Lanka	40	1	1		
Pinkopohja	Selluloosa	2	2		
Pohja	EVA	2	2		
Ulkopohja	Kumi	2	2		
Muuta	Tukiteippi	1	1		
	Nauhat	2	2		
Logo					
SANNI					

Taulukko 2 Jannika-kengän tuotekortti

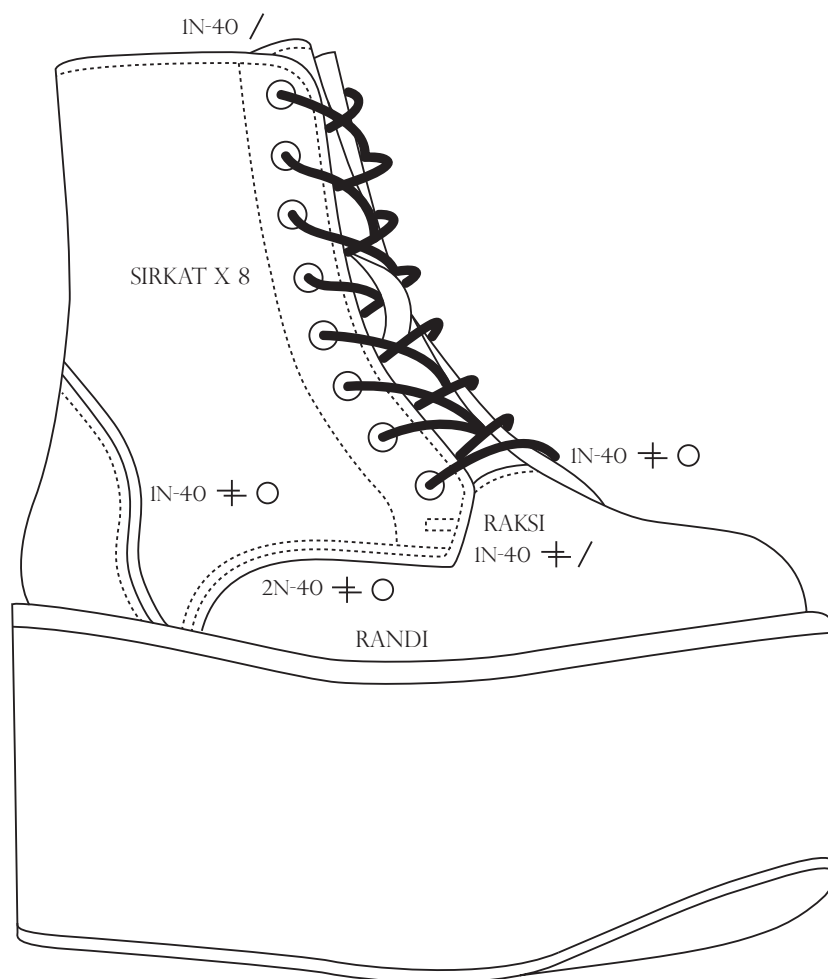
TUOTEKORTTI

Malli	Lesti	Koko	Pvm	Suunnittelija
JANNIKA	M34	3,5	12.3.15	Sanni Mäkelä

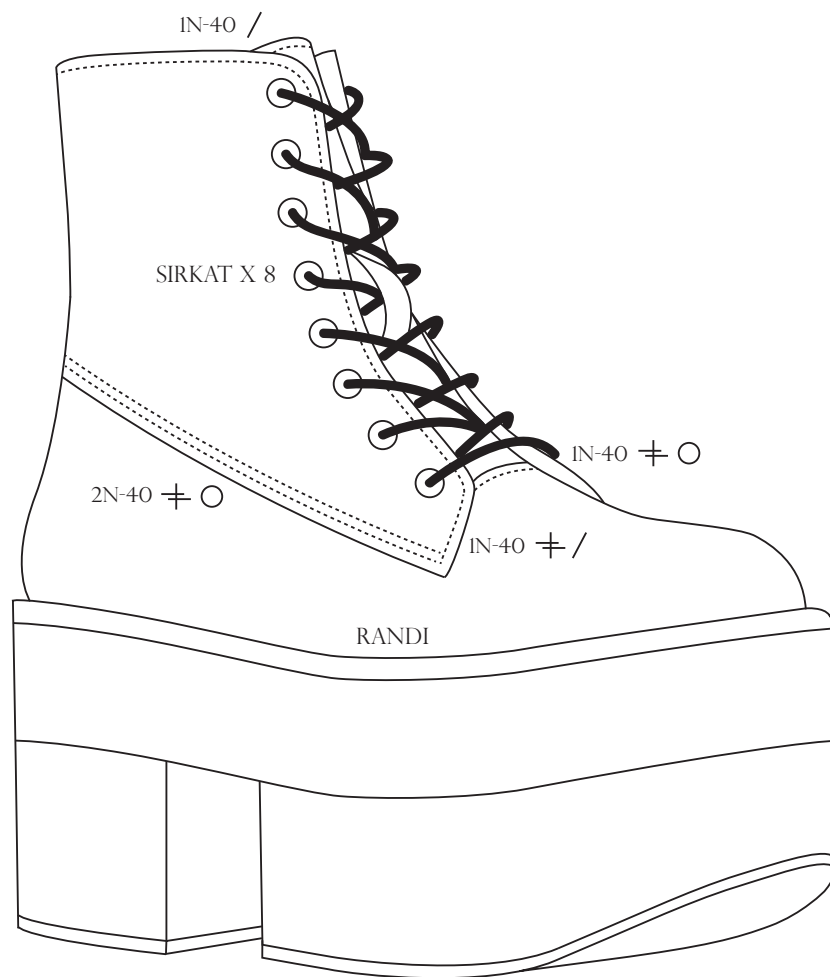
Raaka-aine	Laatu	Kpl/pr	Yht	Kuva	
Päällinen	Lehmän pintanahka	2	2		
Vuori	Lammasnappa	1	1		
Tukivuori	Kuitukangas	1	1		
Sirkat	Metalli	32	32		
Kärkikovike	PU	2	2		
Kantakappi	PU	2	2		
Lanka	40	1	1		
Pinkopohja	Selluloosa	2	2		
Pohja	EVA	2	2		
Ulkopohja	Kumi	2	2		
Muuta	Tukiteippi	1	1		
	Nauhat	2	2		
Logo					
SANNI					

4.6 Tekniset kuvat

Kun ideoinnin tulokseen lopulta oltiin tyytyväisiä, tuotteista tehtiin tarkat tekniset kuvat (Kuva 17–18), joiden pohjalta kenkiä lähdettiin kaavoittamaan. Tällöin huomiota kiinnitettiin erityisesti siihen, että kengät ovat riittävän tukevat rajoittamatta kuitenkaan jalan liikkeitä. Vielä ennen valmistusta lopullisista materiaaleista, tuotteista tehtiin mallikappaleet, jotka sovitettiin kenkien istuvuuden varmistamiseksi.

Kuva 17 Krista-kengän tekninen kuva

Kuva 18 Jannika-kengän tekninen kuva

5 VALMIIT ESIINTYMISKENGÄT

Opinnäytetyön esiintymiskengistä tuli toiminnallisilta vaatimuksiltaan käyttötarkoitukseen soveltuvat ja ulkoisilta ominaisuuksiltaan artistien toiveiden mukaiset. Ennakkoon suunnittelematta kengistä tuli myös tyylliltään hyvin yhtenäiset, ja niitä saattaisi käyttää pohjana mallistolle, jota voisi jatkaa esimerkiksi tyyliin sopivilla asusteilla.

Opinnäytetyössä ei otettu huomioon esiintymiskenkien hintaa, jonka olen kuitenkin laskenut oheisessa hinnoittelupohjassa (Taulukko 3). Taulukosta käy ilmi, mitä kyseisten esiintymiskenkien suunnittelu, materiaalit ja valmistaminen käsityönä todellisuudessa maksaisi.

Taulukko 3 Esiintymiskenkien hinta

ESIINTYMISKENKIEN HINTA					Sanni Mäkelä	2.3.15
					2015/alu/tlt	
					kaikki	hinta 2 per yksikkö
Kahdet esiintymiskengät						
TYÖKUSTANNUKSET	käyttö/ aika	tunti- kustannus	sos.kulut kertoimena	yhteensä		
Suunnittelu	8	30,00 €	1,32	316,80 €		
Luonnostelu	8	30,00 €	1,32	316,80 €		
Materiaalien hankinta	8	30,00 €	1,32	316,80 €		
Materiaalien testaus	8	30,00 €	1,32	316,80 €		
Kaavoitus	8	30,00 €	1,32	316,80 €		
Mallikappaleiden valmistus	8	30,00 €	1,32	316,80 €		
Työtunteja yhteensä	48			1 900,80 €		950,40 €
MATERIAALIKUSTANNUKSET	käyttö	hinta €/yks	hukka	yhteensä		
Päällismateriaalit	4	20,00 €		80,00 €		
Vuorimateriaali	1	60,00 €		60,00 €		
Sirkat	64	0,10 €		6,40 €		
Nauhat	4	4,50 €		18,00 €		
Pohjamateriaali	2	20,00 €		40,00 €		
Materiaalikustannukset yhteensä				204,40 €		102,20 €
OSTOT/ PALVELUIDEN YMS HANKINNAT	käyttö/ aika	tunti- kustannus		yhteensä		
Päällisten ompelu	6	30,00 €		180,00 €		
Pinkominen	6	30,00 €		180,00 €		
Pohjien valmistus	6	30,00 €		180,00 €		
Pohjien kiinnitys	6	30,00 €		180,00 €		
Muuttuvat kustannukset yhteensä				720,00 €		360,00 €
OMAKUSTANNUSHINTA yhteensä				2 825,20 €		1 412,60 €
Myyntikatetarve %	35					
Kerroin	1,54					
MYYNTIHINTA ALV 0 %			hinta	4 350,81 €		2 175,40 €
Arvonlisävero % tuotteissa	24 %					
MYYNTIHINTA ALV 24%				5 395,00 €		2 697,50 €

Kuten hintataulukko osoittaa, projekti on todellisuudessa kallis ja pitkäkestoinen. Tiivis yhteistyö kiireisten ihmisten kesken vaatii aikaa, ja materiaaleilla sekä käsityöllä on hintansa. On kuitenkin syytä huomioida, että yhteisölliset tapaamiset antavat asiakkaan toiveista ja tarpeista paljon sellaista tietoa, joka muutoin voisi jäädä saamatta. Laadukkaat raaka-aineet ja käsityömäiset valmistusmenetelmät puolestaan mahdollistavat kenkien oikeanlaiset ulkoiset ominaisuudet ja toiminnalliset vaatimukset.

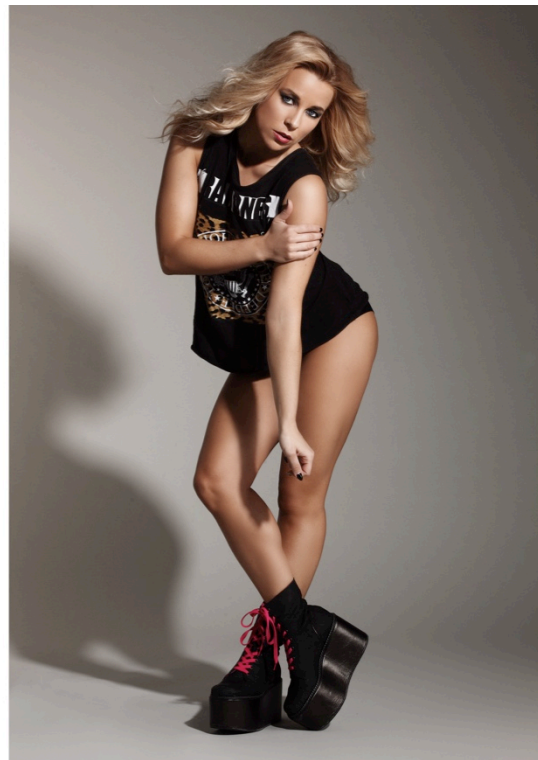
Artistien haastattelusta käy ilmi, että esiintymiskengät ovat tärkeässä osassa katsojan mielenkiinnon herättäjänä, minkä vuoksi molemmat suosivat esiintyessään korkeita korkoja. Vaatimuksena kuitenkin on, että kengät ovat mukavat ja jalkaan hyvin istuvat. Artistin on voitava liikkua lavalla ilman pelkoa siitä, että hän nyrjäyttää nilkkansa kenkien riittämättömän tuen seurauksena. Toiminnallisten vaatimusten perusteella platform-kenkä, jossa on riittävä varren korkeus ja tukeva narukiinnitys, on esiintymiskengissä toimiva ratkaisu.

Kenkien ulkoasussa puolestaan näkyvät onnistuneesti suunnittelun inspiraationa olleet Spice Girls ja Kiss -yhtyeet, joiden kuvat ja videot toimivat luonnosten pohjana. Mallin valinnassa heijastuvat 90-luvulla pinnalla olleet jalkinetyypit, joihin kuuluvat erilaiset tennistossut, remmisandaalit ja purjehduskengät. Lisäksi kengissä tulevat vahvasti esille 70-luvun vaikutteet, korkeat pohjat ja metallivärit, jotka osittain toistuvat myös 90-luvun muodissa.

Näiden ohella esiintymiskengistä erottuu myös suunnittelijan tyyli, joka on samaan aikaan pelkistetty ja rohkea. Pyrin korostamaan tuotteissani yksilöllisyyttä, omaperäisyyttä sekä hienon hienoa käsityötä. Työni yhdistää klassiset elementit ja nykyaikaisen muotoilun sekä rohkean värien ja siluetin käytön. Luomisprosessi on aina tapauskohtainen, vaikka tavoitteeni onkin joka kerta sama: haluan suunnitella kengät, joiden avulla kuluttajan on mahdollista rakentaa oma tyyliinsä. Siinä missä käyttäjä herättää kengät henkiin, voivat myös kengät muuttaa käyttäjän olemuksen niin omilla kuin muidenkin silmissä.

Valmiit esiintymiskengät (Kuva 19–33) ovat aiemmin esitettyjen tuotekuvien mukaiset, ja ne noudattavat myös suunniteltuja teknisiä ratkaisuja. Molemmissa kengissä on 16 senttimetriä korkea varsi ja yhdeksän senttimetriä paksu platform-pohja. Krista-kengät ovat mustasta pintanahasta valmistetut, ylös asti nauhoitetut saappaat, joiden vankkaa platform-pohjaa ympäröi koristetikattu randi. Vuori on niin ikään kauttaaltaan nahkaa, ja pohjallinen on pehmustettu. Jannika-kengät ovat puolestaan valkoiset pintanahkasaappaat, joissa huomio kiinnittyy liioiteltuun platform-pohjaan ja hopeanväriseen varteen, joka toimii kontrastina muuten yksiväriselle päälliselle. Edellisten tapaan, saappaissa on edessä nauhoitus sekä sisällä nahkavuori ja pehmustettu pohjallinen.

Kuva 19–23 Krista-kengät (kuva: Ville Paasimaa)

Kuva 24 **Krista-kengät (kuva: Ville Paasimaa)**

Kuva 25–26 Jannika-kengät (kuva: Ville Paasimaa)

Kuva 27–30 Jannika-kengät (kuva: Ville Paasimaa)

Kuva 31–33 Krista- ja Jannika-kengät (kuva: Ville Paasimaa)

6 TULOSTEN ARVIOINTI

Näyttävä koreografia on keskeinen osa popmusiikkiesitystä. Tämä edellyttää koreografian rytmittämistä kappaleeseen sopivaksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi. Tärkeintä ei ole liikkeiden haastavuus tai vaikeusaste, vaan pikemminkin oikea ajoitus. Lisää ulottuvuutta esitykseen saa taustatanssijoiden ryhmän koolla ja paikkojen vaihdoksilla. Musiikki vaikuttaa olennaisesti liikkeen luonteeseen. Hyviä tehostekeinoja ovat erilaiset liikkeen rytmitykset sekä kappaleen lyriikoiden kuvastaminen liikkeiden avulla. Tärkeintä on, että katsojan mielenkiinto säilyy esityksessä, mikä edellyttää riittävän vaihtelevaa ja tiivistä koreografiaa.

Showelementin luominen on keskeinen osa sekä Krista Siegfridsin että Jannika B:n esiintymistä. Kumpikin artisti on tyyliltään hyvin liikkuvainen ja energinen, ja hyödyntää esiintyessään koko lavan kapasiteetin. Perinteisen tanssin lisäksi molempien esityksiin kuuluu hyppyjä ja akrobaattisia liikkeitä. Esiintymiskenkien toiminnallisia vaatimuksia koskevien haastatteluiden perusteella voidaan todeta, että esiintymiskenkien täytyy ensisijaisesti olla mukavat ja koreografian edellyttämiin liikkeisiin soveltuvat. Riittävä tuki auttaa säilyttämään tasapainon liikkeen aikana eikä artistin tarvitse pelätä horjahtavansa kesken esityksen.

Hyviltä ja toimivilta esiintymiskengiltä vaaditaan pehmeyttä, jotta jalkaterän lihakset voivat liikkua vapaasti ja esimerkiksi nilkan ojennukset ovat mahdollisia. Myös kiinnitys on suunniteltava siten, ettei se rajoita jalan liikkeitä. Korkeakorkoisissa kengissä päkiäosan täytyy olla pehmeä ja joustava ja kantapään tuen riittävä. Korko on lisäksi kiinnitettävä oikeaan kohtaan, jotta paino jakautuu mahdollisimman tasaisesti koko jalalle.

Materiaalien valinnoissa on otettava huomioon sekä materiaalin ominaisuudet että sille annetut vaatimukset. Haastatteluista saadun tiedon perusteella esiintymiskenkien materiaaleilta edellytetään ensisijaisesti kovaa kulutuksenkestoa, sillä tanssijat käyttävät samoja kenkiä läpi harjoitusten, jotta ne ehtivät muotoutua käyttäjän jalan mukaan. Hyvät esiintymiskengät eivät siten häiritse tanssijan keskittymistä esityksen aikana.

Esiintymiskengissä pyritään välttämään kovia ja synteettisiä materiaaleja, jotka hengittävät huonosti ja ovat liikkuesssa epämiellyttäviä. Näin ollen päällismateriaalin tulee sieto ja läpäistä kosteutta sekä olla laadultaan joustavaa, jotta kengät mukautuvat jalan muotoon menettämättä ryhdikkyyttään. Lisäksi materiaalin täytyy olla helposti hoidettavaa ja puhtaana pidettävää.

Pohjan materiaali ja rakenne vaikuttavat puolestaan siihen, missä määrin kenkä rajoittaa jalan liikekieltä. Tanssialusta voi vaihdella parketista betoniin, jolloin on huomioitava, että pohjassa on riittävästi pitoa lattiapinnasta riippumatta. Tämän lisäksi esiintymiskenkien pohjamateriaalin tulee olla kulutuksenkestävää, hyvin kiinnittyvää, joustavaa ja rakenteeltaan kevyttä. Esityksestä ja esiintyjän muusta asusta riippuen kenkien tulee ulkoisesti olla näyttävät tai vaihtoehtoisesti täysin huomaamattomat.

Tämän hetken trendejä esiintymiskengissä ovat korkeat korot, säihke ja 90-luku, mutta ulkonäköön vaikuttavat myös esityksen tyyli, tavoiteltava illuusio sekä tanssilaji. Toiminnallisten vaatimustensa takia kengät hankitaan pääosin urheilu- ja tanssitarvikeliikkeistä, mutta hankintapaikkoina voivat toimia myös erilaiset verkkokaupat.

6.1 Pohdinta

Kokonaisuudessaan opinnäytetyö oli laaja prosessi, jonka käytännön työvaiheet sijoittuvat pitkälle aikavälille. Työn aihe sai alkunsa jo kesällä 2014, jolloin sain idean lähteä kokeilemaan esiintymiskenkien suunnittelua ja selvittää tarkemmin, mitä ominaisuuksia esiintymiskengiltä vaaditaan. Otin tuolloin sähköpostitse yhteyttä Suomessa toimiviin levy-yhtiöihin ja tiedustelin, löytyisikö näiden listoiltaan artisteja, jotka olisivat kiinnostuneita lähtemään mukaan yhteistyöhän.

Kävi ilmi, että moni artisti oli vailla kunnollisia esiintymiskenkiä ja vastauksia tuli odotettua enemmän. Tämä muutti opinnäytetyön aihetta jo heti alkumetreillä, kun päädyin ottamaan projektiin mukaan yhden artistin sijasta kaksi. Näin sain myös mahdollisuuden tutkia artistien aikaisempien käyttötottumusten vaikutusta esiintymiskenkiin.

Kenkien suunnittelu tapahtui marraskuussa, jolloin lähetettiin myös kyselyt tanssialan yrityksille. Esiintymiskengissä huomioitiin artistien henkilökohtaiset toiveet ja tarpeet, joiden perusteella tärkeimmiksi kriteereiksi nousivat näyttävyyys, mukavuus ja hyvä istuvuus. Muutoin sain suunnitteluun melko vapaat kädet, jolloin kengissä näkyy myös oma tyylini suunnittelijana. Mallikappaleet ja lopulliset tuotteet valmistettiin tammihelmikuussa, ja kirjallisen osuuden kirjoittaminen tapahtui maaliskuuhuhtikuussa.

Vaikka projekti osoittautui yllättävän työlääksi ja aikaavieväksi, positiivista kuitenkin oli toteuttaa se jo opiskeluvaiheessa, jotta osaa työelämässä uudelleen arvioida ajankäytön ja kustannukset. Henkilökohtaisesti työ oli myös haastavin tähän mennessä, mikä ei niinkään johtunut tuotteiden suunnittelusta tai valmistuksesta vaan pikemminkin kohdehenkilöiden tulkitsemisesta sekä kenkien toiminnallisten vaatimusten kartoittamisesta. Suurin saavutus on ehdottomasti oman itseluottamukseni vahvistuminen suunnittelijana, sillä onnistuin esiintymiskenkien suunnittelussa mielestäni hyvin ja saavutin enemmän kuin osasin odottaa. Lisäksi tuotteista saatu positiivinen palaute vahvisti näkemystäni ja osoitti projektin onnistumisen.

Pohdinnan tuloksena voidaan todeta, että yksilöllisten esiintymiskenkien suunnittelu ja valmistus käsityönä on kallis ja aikaavievä projekti, mutta onnistuessaan sitäkin arvokkaampi. Tiivis yhteistyö artistien kanssa auttoi keräämään paljon sellaista tietoa, joka muutoin olisi voinut jäädä saamatta. Lisäksi se piti suunnittelun oikeilla raiteilla ja esti lopputulosta karkaamasta väärään suuntaan. Prosessi, jossa tuotteen käyttäjät ovat mukana suunnittelu-, mallikappale- ja testausvaiheessa, on mielestäni rikastuttava kokemus sekä asiakkaalle että suunnittelijalle.

LÄHTEET

PAINETUT LÄHTEET

Aho, M. & Kärjä, A. 2007. Populaarimusiikin tutkimus. Helsinki: Vastapaino.

Brodin, G. 1987. Musiikkisanakirja. Helsinki: Otava.

Harnoncourt, N. 1986. Puhuva musiikki - johdatusta musiikin uudenlaiseen ymmärtämiseen. Helsinki: WSOY.

Heinonen, Y., Niemelä, E. & Savolainen, P. 1999. Tangosta Dingoön - 80 vuotta suomalaista populaarimusiikkia. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Jyrkkä, H. 2011. Nykykoreografian jalanjäljissä, 37 tapaa tehdä tanssia. Keuruu: Otava.

Kukkonen, R. 2008. Aavan meren täällä puolen : Arkkityyppiset piirteet ja amerikkalaisvaikutteet suosituimmista suomalaisista molli-iskelmissä. Helsinki: Suomen Jazz ja Pop Arkiston julkaisusarja.

Leisiö, T. 1988. Kansanmusiikintutkijan perussanasto. Tampere: Tampereen yliopiston kansanperinteen laitos.

Ojala, R. 1995. Esiintyjä - taiteen tulkki ja tekijä. Helsinki: WSOY.

O'Keeffe, L. 2000. Kenkä : avokkaiden, saapikkaiden ja sandaalien kunniaksi. Köln: Könemann.

Saarikoski, H. 2003. Tanssi tanssi, kulttuureja ja tulkintoja. Tampere: Tammer-Paino.

Saaristo, S. 1989. Kengän suunnittelu- ja valmistustekniikka. Helsinki: Valtion painatuskeskus.

Walford, J. 2007. The Seductive Shoes: Four Centuries of Fashion Footwear. Lontoo: Thames & Hudson.

SÄHKÖISET LÄHTEET

Dance Art. 2014. Tanssistudio. <http://www.danceart.fi/studio> Viitattu 26.10.2014.

Jannika B. 2015. Info. <http://www.jannikab.com/info/> Viitattu 1.3.2015.

KISS Online. 2014. History. <http://www.kissonline.com/history> Viitattu 31.10.2014.

Krista Siegfriids. 2015. Bio. <http://kristasiegfrids.com/bio> Viitattu 1.3.2015.

Koskinen, J. 2012. Vielä kerran palvelumuotoilun käsitteestä. <https://palveludesign.wordpress.com/2012/01/15/viela-kerran-palvelumuotoilun-kasitteesta/> Viitattu 10.11.2014.

Nyt. 2014. Ysäri viikko: Tällaista oli 90-luvun muoti – olkatoppauksia, grungea ja vyölaukkuja. <http://nyt.fi/a1305869486710> Viitattu 31.10.2014.

Tanssikeskus Footlight. 2014. Esittely. <http://www.tanssikeskusfootlight.fi/tanssikeskus/tanssikeskus-footlight-esittely/> Viitattu 23.10.2014.

Tanssikoulu DCA. 2014. Etusivu. <http://www.tanssikouludca.fi/> Viitattu 26.10.2014.

Tanssistudio Razzmatazz. 2014. Etusivu. <http://www.razzmatazz.fi/> Viitattu 28.10.2014.

Verne. 2015. Kysely- ja haastattelumenetelmät. <http://www.tut.fi/verne/tutkimusmenetelmat/kysely-ja-haastattelumenetelmat/> Viitattu 1.3.2015.

LUENTOLÄHTEET

Pitkänen, L. & Kaartinen, R. 2012. Jalkaterveys ja jalkineet. Visamäki. 23.3.2012. HAMK. Luentodiat.

HAASTATTELULÄHTEET

KYSELY

Arposuo, M. 2014. Rehtori. Dance Art. Haastattelu 1.10.2014.

Kuulusa, A. 2014. Toimintavastaava. Razzmatazz. Haastattelu 17.9.2014.

Partanen, S. 2014. Opettaja. DCA. Haastattelu 23.9.2014.

Schorin, E. 2014. Myymäläpäällikkö. Footlight. Haastattelu 1.10.2014.

AVOIN HAASTATTELU

Jannika B. 2014. Artisti. Avoin haastattelu 25.8.2014.

Krista Siegfriids. 2014. Artisti. Avoin haastattelu 20.8.2014.

KUVALÄHTEET

- Kuva 2 Krista Siegfrids. 2015. Krista Siegfrids. http://idealeka.fi/wp-content/uploads/2013/11/IMG_9248.jpg Viitattu 1.3.2015.
- Kuva 3 Jannika B. 2015. Jannika B. http://static.squarespace.com/static/522c3590e4b00c94432615ef/5347081de4b072e1d4edc2e7/53470902e4b02c0c8e9c8a2a/1401367758979/jannika_b_3.jpg Viitattu 1.3.2015.
- Kuva 4 Wallpaper. 2015. Beatles 1960-luvulla. http://wallpaper.ultradownloads.com.br/269711_Papel-de-Parede-The-Beatles--269711_1920x1440.jpg Viitattu 1.3.2015.
- Kuva 5 Wikimedia. 2015. Musiikkiesitykset ovat yhteisöllisiä tapahtumia, jotka antavat paljon sekä yleisölle että esiintyjälle. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4e/Justice_in_concert.jpg Viitattu 1.3.2015.
- Kuva 6 Xaxor. 2015. Tanssi on ruumiillinen palapeli, jonka osia ovat yksilö, toinen ihminen ja yhteiskunta. <http://xaxor.com/images/96563/dance28.jpg> Viitattu 1.3.2015.
- Kuva 7 Rick Wilson. 2015. Kengän valmistus alkaa lestin valinnasta. <http://rickwilsondmd.typepad.com/.a/6a01156e42deab970c017c34db6f54970b-pi> Viitattu 1.3.2015.
- Kuva 8 Krista Siegfrids. 2015. Krista Siegfrids. <http://kristasiegfrids.com/wp-content/gallery/kristas-army/jbq7639.jpg> Viitattu 31.10.2014.
- Kuva 9 Jannika B. 2015. Jannika B. http://www.jannikab.com/files/2011/10/DSC_6114.jpg Viitattu 31.10.2014.
- Kuva 10 Ferragamo. 2015. Salvatore Ferragamon sateenkaarisandaalit vuodelta 1938. http://cdn.ferragamo.com/wesstore/FerragamoCatalogAssetStore/images/products/574602/574602_00.png Viitattu 1.3.2015.
- Kuva 11 Star Store. 2015. KISS 1977. http://www.starstore.com/acatalog/Kiss_love-gun.jpg Viitattu 27.8.2014.
- Kuva 12 Tumblr. 2015. Spice Girls Rolling Stone -lehden kannessa 1997. http://38.media.tumblr.com/tumblr_m6cswzXHHt1qzptfaol_1280.jpg Viitattu 1.9.2014.

KYSELY

Kyselyn vastauksia käsitellään HAMK:in opinnäytetyön tekijän tutkimuksessa.

1. Mikä on tärkeää popmusiikkiin tehdyssä koreografiassa?
2. Mitä esiintymiskengissä tulee huomioida ja mitä niiltä vaaditaan?
3. Millaiset ovat hyvät ja toimivat esiintymiskengät?
4. Onko esiintymiskenkien materiaalivalinnoilla tanssin ja liikkeen kannalta merkitystä?
5. Mitä kriteerejä esiintymiskengille yleensä annetaan?
6. Mikä on tämän hetken trendi esiintymiskengissä?
7. Mistä kengät yleensä hankitaan?
8. Muuta?

Kiitos ajastanne!

